

اندیشه در ذهن جولان می‌زند.

اندیشه مانند باری است که **بند در دل و قلب ریشه می‌نهد** (اندیشه یا خیال یعنی نوعی بند به صورت یک بند قفسی بر تن که تا تر و تار و کربل شخص موعود بشار باشد) **بند و برگ و بار آن به صورت اسل حاکم می‌گردد** (یعنی ظاهر ذهن برگ و بار اندیشه در اصل برای حل آن که در آن ریشه می‌دهد... اندیشه است)

۱. **بهار جوانی** را بر طراوت و زیبا می‌سازد (یعنی خلق حیات، حیات انسانی، نفس و... یعنی... درس ۱۴ از ذخیره)

۲. **اسلخ‌ها را شکوفا می‌کند** (یعنی سازه عقولیت است، می‌داند که بوم‌ها و جهان بیادار به خود پیوسته و توانایی‌ها و استعدادها خود را کشند و شکوفا کند... درس ۱۵ از ذخیره)

۳. **و اسد به آینه‌های زیباتر را عید می‌بخشد.**۴. **خلایقه بر آن می‌نهد برترین عبادت‌ها باشد** (یعنی صورت باطن این دو فریاد... آن به صورت واقعی باشد... از برای خداوند و قربان باشد... حیات زیبا)

پیامبر اکرم ص می‌فرماید:

موضوع: اهمیت تفکر و اندیشه از دیدگاه اسلام

پیامبر اکرم ص

برترین عبادت

اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.

الفصل العبادات

ادمان التفکر فی الله و فی قدرته

نگاه ویژه: چه اندیشه‌های افضل عبادت است؟ و این نوع اندیشه باید در ذات خداوند باشد یا صلات او؟

۱. این حدیث، اهمیت و جایگاه تفکر و اندیشه را از دیدگاه اسلام بیان می‌کند.
۲. از نظر پیامبر اسلام... اندیشه و تفکر با داشتن دو ویژگی، **افضل و برترین عبادت است** اولاً: مداوم و پیوسته باشد. ثانیاً: در صلات و ایستادن مداوم و قدرت نباشد تا فرجه‌ها پدید آید.
۳. از آنجا که خداوند تعالی **مستغرق دارد** یا **لا یغفل** اما **افضل** تواند به این حقیقت احاطه پیدا کند و ذات و چیستی او را شناسایی نماید؛ بنابراین، منظور از تفکر در خداوند در این حدیث، تفکر و اندیشه در **صفات الهی** می‌باشد، نه تفکر در ذات و حقیقت و چیستی او.
۴. هر گاه سؤال شود که منظور از تفکر در **حلی الله و فی قدرته** چه می‌باشد؟ با توجه به فرمایش رسول اکرم ص پاسخ می‌دهیم: **تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله**؛ در همه چیز تفکر کنید؛ ولی در ذات خدا تفکر نکنید.

اهمیت

اندیشه در اسلام

تفسیر
معنایی

این حدیث از نظر دلالت بر اهمیت تفکر از دیدگاه اسلام، با این سخن امام کاظم ع: **و ان کن در عقل و تفکر بر لرزد، لبست به فرمان‌های الهی داناترند** و آن کس که عقلش کامل تر است، راجعش در دنیا و آخرت بالاتر است. تناسب دارد. درس ۱۸ از ذخیره.

نویس

برای مطالعه عمیق و سوار آیت و احادیث توصیه می‌شود به روش زیر عمل کنید:

اول: عبارت عربی و ترجمه آن را حفظ شوید؛ به طوری که با دیدن هر بخش از آیه یا حدیثی که ادامه آن خلاف شده است، بتوانید قسمت دیگر آن را به خاطر بیایید.

دوم: موضوع اصلی هر آیه و حدیث را با توجه به اینر آن قسمت و محتوای کلی آن درس به ذهن خود بسپارید.

سوم: پیام‌ها و همچنین تناسب معنایی که برای آیات و احادیث نوشته شده است را به دقت بررسی ننویسید و به طور کامل فراگیرید.

چهارم: در نظر داشته باشید که در مواقع دور، فادرس هادار آیات‌هایی که برای آیات و احادیث نوشته شده است را به اطلاع‌یافت خود اضافه کنید.

پنجم: تباری نیست که به تمام توصیه‌های بالا در یک زمان مشخص عمل کنید، بلکه می‌توانید در عرض چند هفته و با چند ماه و با توجه به زمانی که تا کنکور فرصت مطالعه دارید این یادگیری را کامل نمایید.

درس اول

هستی بخش

سوال از
حقیقت هستی

ایا تاکنون برایتان پیش آمده است که (در فضای آرام نشسته و به دور از هیجان و هیاهوی زندگی درباره این جهان پر جنبوجوش تفکر کرده باشید؟
جهان دور دست: یعنی آسمان بی کران یا کهکشان‌ها، منظومه‌ها، خورشید و سیارگان؟
تفکر درباره (و همین جهان نزدیک، یعنی زمین یا جنگل‌ها، دریاها، بیابان‌ها، جانوران، گیاهان و گل‌های زیبایش.
ایا هرگز درباره آغاز و پایان این هستی پنهان فکر کرده‌اید؟
به راسش این میلیاردها میلیارد کهکشان و ستاره و سیاره با میلیاردها موجود متنوع از کجا آمده‌اند؟
موجودات جهان، هستی خود را وامدار چه کسی هستند؟

نیازمندی جهان به خدا در پیدایش

الف: هر کدام از ما بر اساس قدرت خودش، خدا را می‌دیم (فقرت خدا: درس ۲ بعد)
و حضورش را درک می‌کنیم. (به صورت فطری و ادراکی و غیر ادراکی)
بره به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که افریننده‌ای حکیم (ان را هدایت و پشتیبانی می‌کند: انجیل در روایت: درس ۲ نیازمندی)
و به موجودات خود می‌رساند (فرایند معنوی: درس ۲ بازده: روایت الهی)
ما را به معرفت عمیق‌تر درباره خداوند فرا می‌خواند (خداوند حق)
درک وجود (و هستی) او به سبب و یکتایی و مابقی او
و راههای کوتاه‌گویی را برای (و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان می‌دهد.
تو یکی از این راهها (برای درک سبقت بر وجود خدا و شناخت صفات و افعال او)
بیان این راه به شرح زیر است:

الف: اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده‌ای می‌دانیم که وجود و هستی‌مان از خداوند نیست.
بد: در ابتدای پیرامون نیز که پدیدار می‌شویم، آنها را همین گونه می‌بینیم (این سبقت و اولی بودن خداوند)
ج: حیوانات، گیاهان، جمادات (یا بی‌جان) زمین، ستاره‌ها و کهکشان‌ها همه را (که وجودشان از خودشان نبوده و نیستند (خداوند افعال یا سایر پدیده‌ها)
نیازمندی می‌دانیم

الف: پدیده‌ها (که وجودشان از خودشان نیست، اثر افرا)
برای موجود شدن نیازمند به پدید آورندگی هستند که (خوش پدیده نباشد)
بد: همان‌طور که چیزهایی که شیرین نیستند، برای لذت شیرین شدن نیازمند به چیزی هستند که خوش شیرین باشد (نقد: دور: ظهور: یاد)
ج: همان‌طور که برای این معارف و معرفت چنین بیان می‌کند

موضوع: مقدمه دوم در اثبات نیازمندی جهان به خدا در پیدایش
«دات نابافت از هستی، بخش
خشک آبی که بود از آب نهی
چون تواند که بود هستی بخش
نابود از وی صفت آب‌دهی»
(مثنوی: در شرح اول به معنی بهره و بهره‌اند: در شرح دوم به معنی عاقلان)

نکته ویژه: این آیات، بیانگر کدام مقدمه و چه مفهومی در اثبات نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است؟

۱. ذاتی که از هستی وجود بخش و سهم و بهره‌ای نابافت است: چگونه می‌تواند هستی بخش باشد، یعنی به دیگران هستی عطا کند؟
۲. آبی که خشک و فاقد آب است: از آن، انتظار آبرسانی نمی‌رود

۱. این دو بیت بیانگر مقدمه دوم در اثبات نیازمندی جهان در پیدایش خود به افریننده و خالق است.
۲. مفهوم آیات: پدیده‌های جهان که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدید آورندگی هستند که خوش پدیده نباشند بلکه وجودشان از خوش باشد: همان‌طور که چیزهایی که شیرین نیستند، برای شیرین شدن نیازمند به چیزی هستند که خوش شیرین باشد.
هر دو بیت، بیانگر مقدمه دوم در اثبات مفهوم آیه شریفه: «اتمم الفراء إلى الله» می‌باشند.

ت: آری در افرینش نیز، یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش کاملاً موجود باشد. (خودشان از خودشان باشد)
دیگر پدیده نیست و نیاز به پدید آورنده نخواهد داشت (افرا)
هم در این صورت: چنین چیزی (که کاملاً نبود: است)
(همواره بوده است و همواره خواهد بود: سوال در چه صورت که موجود پدیده نیست و نیاز به پدیدآورنده ندارد)

الف: ما و همه پدیده‌های جهان، در پدید آمدن و هست شدن خود به افریننده‌ای نیازمندیم که (خودشان پدیده نباشد: اولاً: در افرینش)
و سرچشمه هستی باشد (الله عز و جل: افریننده و اراش)
بد: این وجود برتر و متعالی «خداوند نامیده می‌شود.

مقدمه دوم

همی
ایات
بیم
ایات
نکته
مقاله

با توجه به دو مقدمه فوق
می‌توانیم نتیجه بگیریم که:

مقدمه اول ما و این جهان وجودمان از خودمان نیست و هستی‌مان از خودمان سرچشمه نمی‌گیرد.
مقدمه دوم موجوداتی که موجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به وجودی هستند که پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد.
نیازمند ما و همه پدیده‌های جهان، در پدید آمدن و هست شدن نیازمند ظرفیت‌های هستیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد.

نیازمندی جهان به خدا در بقا

شما حتماً نام مسجد گوهرشاد را که در جوار حرم مطهر امام رضا است، شنیده‌اید شاید بارها آن را دیده و در آن نماز خوانده‌اید.
این مسجد یکی از شاهکارهای هنر ایرانی پرمادنه از دوره تیموریان است و جاذبه زیادی برای گردشگران و زائران دارد.
این مسجد باشکوه همچنان باقی است (پس از بازسازی آن) اما از معمار و بنا و کارگرانی که آن را با عشق و هنر بنا کرده‌اند، خبری نیست.

سوال: آیا رابطه خدا با جهان نیز مانند رابطه بنا با مسجد است؟ (نیازمندی مسجد به بنا فقط مربوط به مرحله ساختن است ولی نیازمندی جهان به خدا در دو مرحله پیدایش و بقا می‌باشد)

اگر اندکی دقت کنیم، درمی‌یابیم که یک تفاوت بنیادین میان این دو رابطه وجود دارد. (بنا تنها نظیر انسان است ولی خداوند هم خالق ایران و هم نظیر انسان است)

الف: مسجد گوهرشاد از مصالح ساختمانی تشکیل شده (مانند خاک و سنگ و گچ و چوب و گاشی و -
که هیچ کدام از آن‌ها را بنا به‌وجود نیاورده است)

رابطه بنا با مسجد
بدیهی‌یک از این مصالح نیز خواستی دارند که بنا آنرا ایجاد کند؛ بنا به چسبندگی گچ را ایجاد می‌کند و نه سخی، و استحکام سنگ را؛
چ- به عبارت دیگر بنا نه اجزای ساختمان را پدید آورده و نه خواست آن اجزا را.

د- کار بنا فقط جابجا کردن مواد و چینی آنها است. (بنا نظیر ایران است نه خالق ایران و خواست ایران)

الف: اما خداوند، خالق سنگ و گچ و چوب و خواست آنها و حتی خالق خود بنا است. (الله خالق کل شیء - توحید در خالقیت - خداوند بی‌جا)

ب- وجود بنا و نیز وجود مصالح و خواست آنها همه وابسته به خداست (نیازمندی در پیدایش)

ج- خداوند هر لحظه اراده کند، آنها از بین می‌روند و ساختمان مثلاًتی می‌گردد (نیازمندی در بقا)

د- جهان همواره و در هر حال به خداوند نیازمند است (نیازمندی در بقا - توحید در ربوبیت)

و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود. (بنا تنها نظیر انسان است ولی خداوند نیازمندی جهان به خداوند در بقا - مثلاًتی ایلا - کل یوم هو فی حال)

د- به عنوان مثال می‌توان گفت که (رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه مولد برقی با جریان برقی است؟ (نیازمندی در پیدایش و بقا)
همین که مولد متوقف شود، جریان برقی هم قطع می‌گردد و لامپ‌های متصل به آن نیز خاموش می‌شوند.

بنابراین، مسجد با ساخته شدن، از بنا بی‌نیاز می‌شود (نیازمندی ناشی از جایی به سازنده خود فقط در مرحله ساختن است و بنام بقاء باقی است)

اما موجودات، چنین نیستند و پس از پیدایش نیز همچنان، مانند لحظه نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند. (نیازمندی در پیدایش و بقا)
از این رو دائماً با زبان حال، به پیشگاه الهی عرض نیاز می‌کنم (سبحان)

موضوع: رابطه جهان با خالق

زبان حال موجودات با مولی این گونه بیان می‌کند:

- ما جو تاویم و تو را در ما ز توست
- ما که باشیم ای تو ما را جان جان
- ما عدم‌هاییم و هستی‌های ما
- ما همه شیران ولی شیر غلم

- ما جو گوئیم و صدا در ما ز توست (بناگر نیازمندی در پیدایش و بقا - البته بیشتر بناگر نیازمندی در بقا - خالق یوم هو فی شأن)
- تا که ما باشیم یا تو در میان (این اثر که ربوبیت - توحید در ربوبیت)
- تو وجود مطلق، فانی نما (بمعنی این بناگر محرم ایلا، خاتم القدر ایلا - الله - مدح نبوت هم الله هم الله هم الله - توحید)
- حاصل‌مان از یاد باشد دم به دم (بناگر نیازمندی در پیدایش و بقا - البته بیشتر بناگر نیازمندی در بقا - خالق یوم هو فی شأن)

نگاه ویژه: هر یک از آیات بالا، بناگر چه حقیقتی در خصوص نیازمندی انسان و جهان به خداوند است؟

- ما همچون بی‌هستیم که تو در ما می‌دسی و صدا ایجاد می‌کنی، مانند کوه هستیم که صدای تو را بازتاب می‌دهی.
- ای که جان جانی، ما که هستیم که در برابر تو عرض ادا می‌کنیم و در ایجاد افعال با تو مشارکت داشته باشیم؟
- ما از این جهت که وجود حقیقی نداریم، عدم به شمار می‌رویم، پس ما نیست هست نامکیم و حال آنکه‌ای خداوند، تو وجود مطلق و هست نیست نما هستی.
- ما انسان‌ها همچون شیر پرچم هستیم که در اثر وراثت یاد به حرکت درمی‌آید نه شیر، واقعی است و نه حرکتش از خودش است.

- این آیات بناگر این است که موجودات پس از پیدایش نیز همچنان، مانند لحظه نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند. (نیازمندی در بقا)
- جهان همواره و در هر حال به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود. (نیازمندی در بقا)
- مفهوم کامل تر این آیات این است که جهان و مخلوقاتش، هم در مرحله پیدایش و وجود باقیان و هم در مرحله خفا و ابدان حیات، به خداوند نیازمندند.
- رابطه جهان با خداوند تا حدی شبیه رابطه مولد برقی با جریان برقی است؛ همین که مولد متوقف شود، جریان برقی هم قطع می‌گردد و لامپ‌های متصل به آن نیز خاموش می‌شوند.

این آیات از نظر مفهومی با آیات شریفه: «لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ» ایلا و الله هو القدر الحیدر، «سَمَاءٌ مِنْ فِی السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضُ كُلُّ یَوْمٍ هُوَ فِی شَأْنٍ» و «الله نور السموات و الارض» تناسب داشته و نیازمندی جهان به خداوند را در دو مرحله وجود یافتن و بقا معرفی می‌کند.

فصل اول

در آیات زیر تدبیر کنید و به سؤالات پاسخ دهید.

موضوع: آیه‌های تبارک و تعالی در مورد خلقت	پایه‌های تکمیلی آیه
۱. مخاطبان عبارت: «أَنْتُمْ الْفَرَادَیْ اِلَیَّ اَللهُ» همه انسان‌ها ولی مصداق تبارک و تعالی پدیده‌ها می‌باشد. ۲. پیام عبارت شریفه: «أَنْتُمْ الْفَرَادَیْ اِلَیَّ اَللهُ» این است که تمامی پدیده‌ها از جمله انسان هم، در وجود و هستی خود و هم در بقا و ادامه حیات خود به خداوند نیازمند هستند. ۳. با استناد به عبارت: «وَ اَللهُ هُوَ الْغَنِّیُّ الْحَمِیدُ»، تنها وجود بی‌نیاز (ای خداوند) است که در هستی خود به دیگری محتاج نیست. ۴. علت نیازمندی همه برای تمامی مخلوقات به خداوند (تبارک و تعالی) این است که در پدیده بودن آن‌هاست. به عبارت دیگر چون هیچ یک از موجودات پیرامون ما در هستی خود مستقل و قائم به ذات نیستند و لذا به وجودی مستقل و قائم به ذات نیازمندند. (لَا تِلْكَ اِلَّا فِتْنَةٌ لِّبَنِّیْ اَدَمَ اَلَّذِیْ تَزَوَّجْنَا مِنْ نِسَاۤءِ اَدَمَ لَعَلَّ یَعْلَمُونَ) تا آنکه او که بود هستی بخش (تبارک و تعالی) ۵. از آنجا که موجودات در هستی خود مطلقاً به خدا متکی‌اند (لَا یُغْنِیْ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَ لَا اَبْنَاؤُهُمْ وَ لَا هُمْ یُغْنُوْنَ عَنْ اَمْرِ اَللّٰهِ) و درودشان دوام دارد، به خدا وابسته‌اند و به او تکیه دارند. (نیازمند به خدا و مدد خود را از طریق خداوند می‌خواهند) و این است که در وجودی مستقل و قائم به ذات نیستند. ۶. علت بی‌نیاز بودن برای تمامی خداوند (تبارک و تعالی) این است که پدیده نیست و وجودش از خودش مستقل و قائم به ذات است. ۷. علت آنکه تنها خداوند می‌تواند نیاز مخلوقات را برطرف کند غنی و بی‌نیاز بودن ذات مقدس خداوند است. تأسیس معنایی (۱) این آیه و دو بیت: «فَاتَّيْتُ نَیْفَتَهُ اِزْ هَسْتِ» یعنی: ا چون تواند که بود هستی بخش ... به بیانگر مقدمه دوم در آیات نیازمندی جهان در پیدایش خود به آفریننده و خالق است. تأسیس معنایی (۲) «فَیْ» بودن خداوند در این آیه و عبارت قرآنی: «وَ اَللهُ هُوَ الْغَنِّیُّ الْحَمِیدُ» بیانگر این مفهوم است که خداوند غنی و تبارک و تعالی است. چرا که مولود معلول است و نمی‌تواند خدا باشد.	«وَ اَللهُ هُوَ الْغَنِّیُّ الْحَمِیدُ» ای مردم شما به خداوند نیازمند هستید و خداوند است که (نیازها) بی‌نیاز ستوده است» (تبارک و تعالی)
۱. درخواست تمامی مخلوقات از خدا (تبارک و تعالی) این است که در پیدایش و بقا و البته بیشتر بیانگر نیازمندی آنان به خداوند در مرحله بقا است. ۲. تعبیر «جِسْمَانَهُ» که فعل مضارع است بیانگر آن است که سؤال و تقاضای مخلوقات از خداوند به صورت دائمی است و موجودات همواره با زبان حال محتاج اویند. ۳. درخواست مخلوقات (تبارک و تعالی) از خداوند، به زبان نیست بلکه با نیازمندی به خالق خود در تمامی حیات است. ۴. منظور از «جِسْمَانَهُ» در آیه، هر چه نیست بلکه معنای زمان است. زیرا خداوند، فراتر از زمان است. ۵. این بیان، مفهوم «کُلُّ یَوْمٍ هُوَ فِیْ شَأْنٍ» بیانگر آن است که کارهای خداوند تقلیدی نیست بلکه بدیع و نوآورانه است. ۶. عبارت شریفه: «کُلُّ یَوْمٍ هُوَ فِیْ شَأْنٍ» بیانگر این مفهوم است که خدا دنیا را آفریده است و آن را به حال خود رها نداشته است. بلکه پیوسته بر آن نظارت دارد و همواره امور هستی را تدبیر و اداره می‌کند. (لَا یُذَوِّجُ اِلَیَّهَا) (نیازها) عبارت قرآنی: «کُلُّ یَوْمٍ هُوَ فِیْ شَأْنٍ» بیانگر توحید در ربوبیت است. (برس) (دارم) تأسیس معنایی (۱) این آیه و آیه شریفه: «أَنْتُمْ الْفَرَادَیْ اِلَیَّ اَللهُ وَ اَللهُ هُوَ الْغَنِّیُّ الْحَمِیدُ» به نیازمندی مخلوقات در پیدایش و بقا به خداوند اشاره دارند. تأسیس معنایی (۲) این آیه و آیه: «وَ اَللهُ الْعَلِیْمُ» بیانگر این مفهوم است که تنها خداوند است که سزاوار قصد کردن و برطرف کردن نیاز مخلوقات است و توجه تمام موجودات، خواسته یا ناخواسته به سوی خداوند است. (برس) (دارم) تأسیس معنایی (۳) عبارت قرآنی: «کُلُّ یَوْمٍ هُوَ فِیْ شَأْنٍ» با آیه‌ای که بیانگر توحید در ربوبیت باشد، تأسیس معنایی دارد.	«جِسْمَانَهُ» بنی فی التَّسْلُوَاتِ وَ الْأَرْحِی کُلُّ یَوْمٍ هُوَ فِیْ شَأْنٍ ایسان، (برس) پیوسته است او در خواست می‌کند هر آنچه در آسمان‌ها و زمین است. او همواره دست اندر کار امری است»

۱. فکر می‌کنید چرا موجودات پیوسته از خداوند درخواست دارند؟ زیرا در تمامی جهات به خداوند نیازمندند.

۲. نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می‌شود؟ هم در هستی خود که بالاترین داشته‌اوست و هم در سایر داشته‌ها که برآمده از نعمت وجود است.

۳. چرا خداوند هر لحظه دست اندر کار امری است؟ نیاز دائمی موجودات، لطف و فیض دائمی را طلب می‌کند و او هر لحظه دارای فیض جدید و مستمر برای آفریده‌ها است. چنین نیست که عالم را آفریده و آن را به حال خود رها کرده باشد، بلکه همواره امور هستی را تدبیر و اداره می‌کند. بنابراین، او هر لحظه دست اندر کار امری است.

آگاهی: سوچشده‌اندگی

تبارک و تعالی انسان‌ها را آگاه نسبت به نیاز دائمی انسان به خداوند می‌نویسد: اَللّٰهُ اَعْلَمُ (۱) تا آنکه ما به آگاهی از نعمت خدا و احساس می‌کنند که خود را نیازمند حمایت پیوسته او می‌دانند.

(۱) آن نیاز به او را بیشتر احساس
(۲) و توانایی و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند (تبارک و تعالی)

تلاش خودشناسی (تبارک و تعالی) درک بیشتر فکر و نیاز (تبارک و تعالی) خودشناسی و خداوندی
تلاش بندگی (تبارک و تعالی) (تبارک و تعالی) خودشناسی و خداوندی و تلاش برای توحید

ج. برای همین است که پیامبر گرامی ما آن مقام و منزلت خود در پیشگاه الهی، «عَزَّ وَ جَلَّ» از خداوند می‌خواهد که (تبارک و تعالی) او را به حال خود واکار نکند (تبارک و تعالی) (تبارک و تعالی)

«لَقَدْ عَلِمْتُمْ لَ اَنْ تَكُنْ اِلٰی نَفْسِ طَرْفَةَ عَيْنٍ اَبْدًا خَلِیْقًا هَیْجَ دَرَا جِشْمَ بَهِ هُم رَدَنیْ بَهِ خُودَمِ وَ اَسْکَاکَر»

موضوع: آگاهی سرچشمهٔ بندگی		پاسخ گویا
«لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اِنْفِصِلْ عَنْ بَدَنِكَ»		خدا یا هیچ‌گاه مرا چشم به هم زدن به خودم و انگار *
تکّه ویژه: درخواست رسول اکرم (ص) در این حدیث، شعرة چیست؟		
پایام حدیث	۱- افزایش معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا	احساس بیشتر فقر و نیاز به او
	۲- این درخواست عاجزانهٔ پیغمبر (ص) که برای یک لحظه هم لعنت و رحمت خاصش ازین برای راز او نگیرد و او را به حال خود واگذارد.	نتیجهٔ افزایش معرفت به خود (خودشناسی) و رابطه‌اش با خدا بود
ارتباط	این دعا بیانگر توحید عملی و همچنین بیانگر فراز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او (از راههای تقویت اخلاص است: درس ۲۰، ۲۱ و ۲۲)	
تکّه مطلوبی	بیان این سخن که: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ» نتیجه آگاهی انسان به نیازمندی خود در پیدایش و بقا به خداوند و ترک مفهوم این (آیات): «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ» و «جَسَاءَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» و آیات: «ما جِئَ بِمِثْلِهِ» است که همگی بیانگر نیازمندی انسان به خدا در پیدایش و بقا می‌باشند.	

تأثیر
آگاهی
بر زندگی
فراق

نور هستی

الف- قرآن کریم: رابطهٔ میان خداوند و جهان هستی را با کلماتی (و السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ) بیان می‌کند که (اما پس از تفکر دقیق به معنای آن بی می‌ریزد)	
موضوع: رابطهٔ میان خداوند و جهان هستی	
«لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اِنْفِصِلْ عَنْ بَدَنِكَ»	بدن قرآن کریم می‌فرماید: (درس ۲۰)
«لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اِنْفِصِلْ عَنْ بَدَنِكَ»	خداوند نور آسمان‌ها و زمین است *
تکّه ویژه: این آیه، رابطهٔ میان خداوند و جهان خلقت را چگونه ترسیم کرده است؟	
پایام آیه	۱- قرآن کریم: رابطهٔ میان خداوند و جهان هستی را «نور آسمان‌ها و زمین» معرفی می‌کند، یعنی تمام موجودات و وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار می‌شوند و وجودشان به وجود او وابسته است. (این بیان خداوند به حدیث خاص اشاره دارد)
	۲- بر اساس همین آیه، اگر انرژی از نور وجود و روشنایی هستی در آسمان‌ها و زمین مشاهده می‌شود، از خداوند است.
ارتباط	۳- از آن جا که تمامی موجودات وجودشان را از خدا می‌گیرند (بسیار در واقع، هر موجودی در حدّ خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. (پیغمبر این آیه و به بیت زیر و حدیث نام علی (ع) از همین رو، آنان که به دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خداوند را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.
	مفهوم این آیه در سورهٔ شمس و سورهٔ یاسین و سورهٔ الفجر و سورهٔ الفاتحه و مفهوم فضای الهی است. (درس ۲۰ و ۲۱ و ۲۲)
تکّه مطلوبی	۱) این آیه و بیت، هفتی که معرفت نور و صفا بود: «وَدُوِّي: أَنَا صَحْرًا بَنِي مِصْرَ» تو بینم: «و حدیث امام علی (ع) «ما رأيت شيئا الا و رأيت الله» بیانگر این است که هر موجودی، در حدّ خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
	۲) از این آیه، مفهوم نیازمندی جهان و تمامی مخلوقات به خداوند در دو مرحلهٔ وجود یافتن (مبدأ) و بقا پرداختن می‌گردد و از این منظر با مفهوم آیات شریفه: «أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ» و «جَسَاءَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» تناسب دارد.

بیان
رابطهٔ
میان خداوند
و
جهان خلقت

الف- ما با نور خورشید، نور لایب و انواع نورهای دیگر آشنا هستیم و می‌دانیم که خداوند از نورهای نیست که (از اجسام ناشی می‌شوند، به بی- نور خود خداوند به چه معنایی؟ نور آن چیزی است که (خودش پیدا و آشکار است و سبب پیدایی و آشکار شدن چیزهای دیگر نیز می‌شود.	
ج- نورهای معمولی هم این خاصیت را دارند که (خودشان آشکارند و سبب آشکار شدن اشیا دیگر هم می‌شوند.	
مفهوم خداوند نور هستی و نتیجهٔ آن	د- خداوند نور هستی (در نورانی است (لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اِنْفِصِلْ عَنْ بَدَنِكَ) یعنی تمام موجودات، از به سبب او پیدا و آشکار شده و با به عرصهٔ هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است.
	ه- به همین جهت (بسیار قبل از آنکه در این جهان) (و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود. (بطور برای همهٔ اهل- مفهوم آیه بالا و به بیت و حدیث اول)
	و- در واقع، هر موجودی، در حدّ خودش (از تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی (پیغمبر این آیه و به بیت زیر و حدیث نام علی (ع) از همین رو، آنان که به دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی (از خدا را مشاهده می‌کنند (پیغمبر این آیه و به بیت و حدیث اول)
	ز- از همین رو، آنان که به دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی (از علم و قدرت او را می‌بینند. (پیغمبر این آیه و به بیت و حدیث اول)

موضوع: در هر چیزی خدا را دیدن

بستر

دلی که معرفت نور و صفا دید (عقل) به هر چیزی که دید اول خدا دید (عقل)

کتاب و پژوهش: در این بستر اصلی برای با هر چیزی خدا را دیدن، چه چیزی معرفی شده است؟

۱- هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. از همین رو، آنان که به دقت و تدبیر در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خداوند را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.

۲- شاعر در این بستر، با اشاره به این کلام امیرالمؤمنین: «ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه»، می‌گوید برای این که انسان به چنین دیدی (به هر چیزی که دید اول خدا را دید) نیازمند تلاش و مجاهدت نفسانی کند و به پاکی و صفای قلب برسد. برای آن معرفت نور و صفا را

۱) او سرشت ما را با خود آشنا کرد و گرایش به خود را در وجود ما قرار داد. از این رو، هر کس در خود می‌نگرد و با به نمازهای جهان می‌تواند خدا را می‌پابد و محبتش را در دل احساس می‌کند. (پرس ۲ بعد)

۲) اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، با هر چیزی که معرفت به خداوند به منظور رسیدن به «حقیقت‌پندگی و اخلاص» است. (پرس ۳ بعد)

مفهوم
خداوند
نور هستی
و تسبیح آن

موضوع: در هر چیزی خدا را دیدن

بافت

به صحرا بنگرم صحرا تو بینم به دریا بنگرم دریا تو بینم
به هرجا بنگرم کوه و در و دشت نشان از قامت رعنای تو بینم

کتاب و پژوهش: این دو بیت را با شاعر، بیان شاعرانه‌ای از کدام سخن امام علی (ع) است؟

۱- هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. (عقل) از همین رو، آنان که به دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خداوند را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند. (عقل)

۲- در این ابیات، با شاعر سخن امیرالمؤمنین را توضیح می‌دهد که: «ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه»

این دو بیت را با شاعر و بستر دلی که معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید / و حدیث امام علی (ع) / ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه / و آیه شریفه: «الله نور السموات و الارض» به مفهوم «خداوند نور هستی است» اشاره دارند.

اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، با هر چیزی که معرفت به خداوند به منظور رسیدن به «حقیقت‌پندگی و اخلاص» است. (پرس ۳ بعد)

تفکر در احادیث

پیام‌های تکمیلی حدیث:

موضوع حدیث: جهان، تجلی بخش خداوند است.

۱- خداوند سرشت ما را با خود آشنا کرد (قدرت خداوند) و گرایش به خود را در وجود ما قرار داد (قدرت خداوند) از این رو، هر کس در خود می‌نگرد و با به نمازهای جهان می‌تواند خدا را می‌پابد و محبتش را در دل احساس می‌کند. (پرس ۲ بعد)

۲- معانی این حدیث: جهان تجلی بخش خداوند است. هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. (پرس ۳ بعد)

۳- تعبیر «ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه» اشاره به این نکته دارد که آن حضرت نگاه دقیق خودی خودی به نشانی‌های پیرامون خود می‌نگردند و می‌پایند که همه این نشانی‌ها پدیدهای هستند که فی‌البداهه پس حتماً علی‌الظاهر به وجود آورده است. پس بی‌شک خالق آن می‌باشد.

۴- در این حدیث تعبیر «معه» اشاره به این مفهوم دارد که آن حضرت وقتی می‌نگرد که این شیء که سرشار از نور و فکر است، در حال حاضر وجود دارد، پس در می‌پاید که بگوید آن مرهون خداوند است.

۵- در این فرمایش امام علی (ع)، تعبیر «معه» اشاره به این دارد که ایشان وقتی می‌بینند که این شیء بعد از مدتی از بین رفت می‌دانند که تنها خداست که خالق موت و حیات است پس در دلی می‌پایند. نیز باز خدا را مشاهده می‌کنند.

۶- تائید مضمون این روایت از نظر مفهومی با آیه شریفه: «الله نور السموات و الارض» است. «دلی که معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید» / چه صحرا بنگرم صحرا تو بینم / به دریا بنگرم دریا تو بینم / و چه هرجا بنگرم کوه و در و دشت / نشان از قامت رعنای تو بینم» تائید دارد.

۷- این حدیث، حدیثی است که معرفت به خداوند را راهی رسیدن به «حقیقت‌پندگی و اخلاص» است. (پرس ۳ بعد)

۸- نکته کلیدی: این حدیث، مصداق «فصل فی معرفة الله» (فصل در شناختن خداوند و قدرت او) می‌باشد.

امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید:
«ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه»
«چه چیزی را ندیدم مگر این که خداوند را قبل و بعد و با آن دیدم»

مفسرین امیرالمؤمنین از اینکه می‌فرماید قبل و بعد و همراه هر چیزی خدا را دیدم چه می‌فهمند؟ یعنی اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند.

اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند (از معرفتی صریح و آسان است که در نگاه نخست مشکل به نظر می‌آید. لذا خداوند قابل دسترس است، به‌خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفای قلب دارند. اگر قدم پیش گذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم، (عقل) به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد. و لذت چنین معرفتی (از هر چیزی خدا را دیدن) را به ما خواهد چشاند. (پرس ۳ بعد)

سیرت
صفت و ادب

- 4- چند مورد از عبارتهای زیر در بیان تألیفات شگفت‌انگیز نیروی خرد و اندیشه، صحیح است؟
الف- برترین عبادتها است.
ب- برگ و بار آن به صورت اتصال ظاهر می‌شود.
ج- استعدادها را شکوفا می‌سازد.
د- در دل و قلب ریشه می‌خواند.
ه- تنها در ذات و ماهیت خداوند نهی شده است.

۳- ۱- ۲- ۲-

- ۱- رسول گرامی اسلام (س) در خصوص «ایمان التَّقَوُّرُ فی الله و فی قدرته» چه تعبیری به کار برده و در آیات دیگر خود آن را مقید به چه شرطی کرده‌اند؟
الف «اکبر الیهاده» - «لا تقفروا فی ذات الله»
ب «اکبر الیهاده» - «لا تقفروا فی ذات الله»
ج «افضل الیهاده» - «لا تقفروا فی ذات الله»
د «افضل الیهاده» - «لا تقفروا فی ذات الله»

۲- مطابق سخن نبی اکرم (س) کدامیک می‌تواند معنای برترین عبادت باشد؟

- الف «جسده من فی السماوات و الأرض» ب «تقفروا فی کل شیء» ج «لا نکثن الی نفس» د «تقفروا فی ذات الله»

۳- طرح سؤالاتی از قبیل: «موجودات جهان، هستی خود را اعداد چه کسی هستند» در چه صورت برای انسان مطرح می‌شوند؟

- الف توانایی‌ها و استعدادهای فطری و خدادادی خود را به‌طور کامل بشناسد
ب لذت‌های بی‌ارزش مادی و مافوقی تناولسته باشد او را به خود سرگرم سازد
ج به دور از هیجانات و هیولهای زنگی، درباره این جهان بر از جست‌وجوی تفکر نماید
د بر اساس تعلیم اسلامی، درک کدام حقایق برای آدمی، به صورت فطری و روشن صورت می‌گیرد؟

- الف شناخت صفات و افعال خداوند - نیازمندی جهان در پیدایش خود به آفریننده و خالق
ب درک حضور خداوند - نیازمندی جهان در پیدایش خود به آفریننده و خالق
ج شناخت صفات و افعال خداوند - هدایت و پشتیبانی جهان توسط خالق حکیم
د از دیدگاه اسلام، درک حضور خداوند، برای چه کسانی ممکن است و از چه طریق می‌شود؟

- الف هر عاقل و خردمندی - اندیشین ب هر انسانی - فطرت ج هر عاقل و خردمندی - فطرت د هر انسانی - اندیشین

۴- درک کدام معرفت و شناخت از خداوند، برای افراد نوع بشر به روشنی صورت می‌پذیرد؟

الف آفرینندگی حکیم جهان را هدایت و پشتیبانی می‌کند و به موجودات و مخلوقات مدد می‌رساند.

ب آفرینندگی که پدیده نیست و هستی در دانش است، جهان را آفرینده و به ما هستی داده است.

ج آفرینندگی حکیم جهان را هدایت و پشتیبانی می‌کند و به آن وسعت می‌دهد.

د آفرینندگی که پدیده نیست و هستی در دانش است، جهان را آفرینده و به مخلوقات مدد می‌رساند.

۵- شناخت اولیه انسان از خداوند به چه صورت است و با وجود آن، قرآن کریم ما را به چه شناختی از خداوند دعوت می‌کند؟

- الف فطری و آموختنی - شناخت صفات و ذات خدا ب درونی و غیراکتسابی - شناخت صفات و ذات خدا
ج فطری و آموختنی - معرفت عمیق‌تر د درونی و غیراکتسابی - معرفت عمیق‌تر

۶- چند مورد از عبارتهای زیر، در خصوص راه‌های شناخت خداوند تأیید است؟

الف - هر یک از ما با تمام وجود، خدا را می‌بینیم و حضورش را درک می‌کنیم.

ب- قرآن کریم برای درک وجود خدا و شناخت صفات و افعال او، راه مشخصی را به ما نشان می‌دهد.

ج- قرآن کریم با وجود شناخت اولیه انسان از خدا، ما را به کسب معرفت عمیق‌تری از خداوند دعوت می‌کند.

د- درک نیازمندی جهان در هستی خود به خدا، یکی از راه‌های معرفت عمیق‌تر نسبت به اوست.

ه- به دلیل وجود شناخت اولیه هر انسانی از خداوند، قرآن کریم ما را به معرفت آسان‌تری از خدا دعوت می‌کند.

۳- ۱- ۲- ۲-

۱- از دیدگاه قرآن کریم، تفکر درباره نیازمندی بودن جهان در پیدایش خود به آفریننده و خالق، از راه‌های وصول به کدام هدف است؟

- الف درک وجود خدا و شناخت حقیقت و افعال او ب دریافت درونی و فطری خدا و درک حضور او
ج دریافت درونی و فطری خدا و معرفت عمیق‌تر به او د درک وجود خدا و شناخت صفات و افعال او

۲- در راستای تحقق معرفت عمیق‌تر به خداوند، اولین مقدمه در اثبات نیازمندی جهان به خدا در پیدایش، کدام است؟

الف یک موجود قطعا در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست، که خودش ذاتاً موجود باشد.

ب انسان و سایر مخلوقات، پدیده‌هایی هستند که وجودشان از خودشان نبوده و نیست.

ج انبیا و پیرامون ما برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورندگی هستند که خودش پدیده نباشد.

د انسان‌ها و سایر مخلوقات پدیده‌هایی هستند که وجودشان از خودشان است.

ه از دیدگاه حکما، اشتراک آدمی و انبیا و پیرامون او در - آن‌هاست، چرا که -

الف موجود بودن - در پدید آمدن به آفرینندگی نیازمندند که خودش از خودش نباشد.

ب موجود بودن - همواره بوده و همواره خواهند بود.

ج موجود بودن - همواره بوده و همواره خواهند بود.

د موجود بودن - وجودشان از خودشان نبوده و نیست.

- ۳۶- کدام گزینه معارف حقیقت وجودی «حیوانات، نباتات، جمادات، زمین، ستارها و کیهانها» می باشد؟
 ۱) پدیده‌هایی هستند که وجود و هستی آنها متکی به خودشان نیست.
 ۲) پدیده‌هایی هستند که وجود و هستی آنها وابسته به خودشان است.
 ۳-۴- دومین مقدمه در اثبات نیازمندی جهان و پدیده‌های آن به خدا در پیدایش، در کدام گزینه آمده است؟
 ۱) یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری است که خودش ذاتاً موجود باشد.
 ۲) پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد بلکه وجودش از خودش باشد.
 ۳) یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری است که خالق و پدیدآورنده آن ذاتاً موجود باشد.
 ۴) پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست برای وجود یافتن دائمی نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد بلکه وجودش از خودش باشد.
 ۵-۶- دلیل نیازمند بودن ذاتی پدیده‌ها به ... این است که ...
 ۱) پدیدآورنده‌ای که خودش پدیده نباشد - ذاتاً موجود هستند.
 ۲) پدیدآورنده‌ای که خودش پدیده نباشد - وجودشان از خودشان نیست.
 ۳-۷- این تمثیل «چهره‌هایی که شیرین نیستند برای شیرین شدن نیازمند به چیزی هستند که خودش شیرین باشد» بیانگر کدام حقیقت در خصوص اشیا یا پیرامون ما می باشد؟
 ۱) نیازمند به پدیده‌ای هستند که خودش ذاتاً موجود باشد.
 ۲) هر ذاتی به پدیدآورنده‌ای که مخلوق و بی نیاز از پدیدآورنده است.
 ۳-۸- در صورت تحقق این فرض که انصافاً ذاتاً موجود باشد، کدام نتیجه را در پی خواهید داشت؟
 ۱) وابستگی به هزاران موجود پیرامون خود در هستی یافتن
 ۲) خروج از شمول پدیده‌ها و ندانم همیشگی در وجود
 ۳-۹- در اندیشه اسلامی، نیازمندی موجودات و پدیده‌های این جهان به پدیدآورنده‌ای که خودش پدیده نباشد، حاکی از چه حقیقتی است؟
 ۱) « ذات ناقصه از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخش »
 ۲) «جه صحرای بگرم صحرا تو بینم / ا به دریا بگرم دریا تو بینم»
 ۳-۱۰- پیام پیوند «خلش ابری که بود ز آب لهی / ناید از وی صفت آب دهی»، ناظر بر کدام مقدمه در اثبات نیازمندی پدیده‌های این عالم به افریننده است؟
 ۱) پدیده‌ها که همواره بوده و خواهند بود، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد.
 ۲) حیوانات، نباتات، جمادات، زمین، ستارها و کیهانها، همه پدیده‌هایی هستند که وجودشان از خودشان نبوده و نیستند.
 ۳) پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که وجودش از خودش باشد.
 ۴) اگر به وجود خود نظر کنیم، خود را پدیدایی می بینیم که وجود و هستی مان از خودمان نیست و نیازمند به خالق هستیم که وجودش از خودش نباشد.
 ۳-۱۱- پیوند «ذات نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخشی»، عقیده پیام کدام اید شریفانه یا حدیث، در خصوص دلیل نیازمندی مخلوقات این عالم به خالق و افریننده است؟
 ۱) «ما رایت شیا الا / رايت الله و الله و الله هو الله الحی»
 ۲) «تفکروا فی کل شیء، و لا تفکروا فی ذات الله»
 ۳-۱۲- براساس پیوند «خلش ابری که بود ز آب لهی / ناید از وی صفت آب دهی»، بی نیاز بودن از دیگری در پدید آمدن و وجود یافتن، در چه صورت شامل انسان و پدیده‌های این جهان خواهد شد؟
 ۱) ذات پدیده و غنی از پدیدآورنده باشد. ۲) وجودش از دیگری باشد. ۳) وجودش از خودش نبوده و نیستند. ۴) خودش ذاتاً موجود باشد.
 ۳-۱۳- دیدگاه خاصی حکما در خصوص موجودی که خودش ذاتاً موجود باشد، در کدام گزینه آمده است؟
 ۱) ندانم در هستی دارد و بی نیاز از پدیدآورنده است.
 ۲) نیازمند به خالق است که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد.
 ۳-۱۴- براساس آموزش‌های اسلامی، لفظ «پدیده بودن»، به چند مورد از عبارات زیر به درستی تعلق می گیرد؟
 الف- وجودش از خودش نبوده و نیستی در آن راه داشته باشد.
 ب- خودش همواره هست و نیاز به پدیدآورنده دارد.
 ج- وجودش از خودش بوده و سپس پدید آمده باشد.
 د- ذاتاً وجود داشته باشد و نیستی در آن راه نداشته باشد.
 هـ- وجودش از دیگری بوده و جاودانگی در هستی دارد.

۱ ۲

۳ ۴

۵ ۶

۷ ۸

- ۳-۱۵- حصول این نتیجه که «ما و همه پدیده‌های جهان، در پدید آمدن و هست شدن خود به افریننده‌ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد»، نتیجه متعلقی کدام یک از مقدمات زیر است؟
 ۱) وجود و هستی مان از خودمان نیست - ذاتاً وجود نداریم و نیستی در ما راه دارد.
 ۲) پدیده‌هایی هستیم که وجودمان از خودمان نبوده و نیستند - برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستیم که وجودش از خودش باشد.
 ۳) برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستیم که وجودش از خودش باشد - وجود و هستی مان از خودمان نیستند.
 ۴) پدیده‌هایی هستیم که وجودمان از خودمان نبوده و نیستند - ذاتاً وجود نداریم و نیستی در ما راه دارد.

- ۱۳۸- با استناد به آیات و روایات، هشتی بخش به ادبی و مخلوقات این جهان، از کدام ویژگی برخوردار است؟
 ۱) ابتدای آفرینش جهان همواره بوده است و همواره خواهد بود.
 ۲) خودشناسی نبوده و وجودش از خودش نمی‌باشد.
 ۳) خودش پدید آمده و سرچشمه هستی باشد.
 ۴) بنای مسجد گوهرشاد مربوط به چه دوره‌ای از تاریخ است و بیانگر چه حقیقتی در ارتباط با سازندگان آن است؟
 ۱) تیموریان - بقای آن تا به امروز بدون نیاز به سازندگان آن
 ۲) صفاریان - ساخته شدن و بقای آن در ارتباط با معمار و بنا و کارگران سازنده آن
 ۳) صفاریان - ساخته شدن و بقای آن در ارتباط با معمار و بنا و کارگران سازنده آن
 ۴) در پاسخ به این سؤال کدام دایره رابطه جهان با خدا نیز مانند رابطه بنا با مسجد است؟ باید بگوییم -
 ۱) نیازمندی مسجد به بنا فقط در بقاقت ولی نیازمندی جهان به خداوند در وجود و بقا است.
 ۲) کار بنا فقط خاصیت ذاتی به اجزای ساختمان است ولی خداوند هم خالق اجزا و هم خواص دهنده به آنهاست.
 ۳) کار بنا فقط خلق اجزا است ولی خداوند هم خالق اجزا و هم خواص دهنده به آنهاست.
 ۴) نیازمندی مسجد به بنا فقط در ساخته شدن و نظام یافتن است ولی نیازمندی جهان به خداوند در وجود و بقا است.
 ۱۳۹- در رابطه بین «مسجد با سازندگان آن» و «جهان با خداوند» چه تفاوت بنیادینی مشاهده می‌شود؟
 ۱) بنا فقط خالق اجزاست نه پدیدآورنده خواص آنها، در صورتی که خداوند هم خالق و هم خواص دهنده به اجزای ساختمان است.
 ۲) کار بنا فقط جابه‌جا کردن مواد و چینی آنها است، ولی خداوند خالق اجزای ساختمان و خواص آنهاست.
 ۳) بنا خالق اجزا نیست، بلکه تعیین کننده خواص آنهاست، در صورتی که خداوند هم خالق و هم خواص دهنده به اجزای ساختمان است.
 ۴) کار بنا فقط جابه‌جا کردن مواد و تعیین خواص آنها است، ولی خداوند خالق اجزای ساختمان و خواص آنهاست.
 ۱۴۰- با توجه به آموزش‌های اسلامی، کدام‌یک درباره نقش بنا در ساخته شدن مسجد صحیح است؟
 ۱) بنا نیاز مسجد به بنا تا زمانی که پابرجاست، هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود.
 ۲) وجود و هستی مسجد و نیز وجود مصالح و خواص آنها همه وابسته به بناست.
 ۳) هر یک از این مصالح نیز خواصی دارند که بنا آنرا ایجاد می‌کند.
 ۴) مطابق تعالیم اسلامی، کدام گزینه به تبیین نیازمندی جهان به خداوند پرداخته است؟
 ۱) جهان در پیدایش و هستی یافتن به خداوند نیازمند است و این نیاز آبدی نیست.
 ۲) رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه بنا با مسجد است.
 ۳) جهان همواره و در هر حال به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود.
 ۴) جهان فقط برای بنا و ادامه حیات به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود.
 ۱۴۱- با استناد به تعالیم اسلامی، نیازمندی «ساختمان به بنا» و «جهان به خداوند»، به ترتیب، مربوط به چه مراحل است؟
 ۱) ساخته شدن و نظام یافتن - وجود و هستی یافتن
 ۲) ساخته شدن و بقا - وجود و هستی یافتن
 ۳) ساخته شدن و نظام یافتن - وجود و بقا
 ۴) رابطه جهان با خداوند، با کدام رابطه شباهت بیشتری دارد و این شباهت، ناظر بر چه حقیقتی است؟
 ۱) مؤلف برقی با جریان برقی - موجودات در پیدایش و هستی یافتن به خداوند نیازمند بوده و وجود خود را از او گرفته‌اند.
 ۲) مسجد با معمار و سازندگان آن - خداوند هر لحظه اراده کند، معمار و سازندگان از بین می‌روند و ساختمان متلاشی می‌گردد.
 ۳) مؤلف برقی با جریان برقی - موجودات پس از پیدایش نیز همچنان، مانند لحظه نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند.
 ۴) مسجد با معمار و سازندگان آن - مسجد بدون ارتباط با سازندگان آن همچنان باقی است.
 ۱۴۲- این بیت مولوی: «ما چو ناپیم و نوا در ما ز توست / ما چو گوهریم و صدا در ما ز توست»، بیانگر چه مفهومی است؟
 ۱) موجودات پس از پیدایش نیز همواره مانند خلق شدن به خداوند نیازمند هستند.
 ۲) رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه معمار با بنای مسجد است.
 ۳) جهان همواره به خداوند نیازمند است و این نیاز پس از پیدایش کم می‌شود.
 ۴) موجودات پس از هستی یافتن بدون ارتباط دائمی با خالق، به هستی خود ادامه می‌دهند.
 ۱۴۳- پیام بیت: «ما که پاشیم ای تو ما را جان جان / تا که ما پاشیم به تو در میان»، حاکی از مشابهت کدام رابطه با رابطه بین مخلوقات و خداوند است؟
 ۱) کتاب و نویسنده
 ۲) بنا با مسجد
 ۳) نور با منبع نور
 ۴) انسان و غذا
 ۱۴۴- چند مورد از عبارت‌های قرآنی و احادیث زیر با مفهوم بیت: «ما عدها یومیم و هستی‌های ما / او موجود معلق، فانی نما، تناسب دارد؟
 ۱) «الفضل العبادۃ ائمان التفکر فی الله و فی قدره له»
 ۲) «انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید»
 ۳) «الله نور السموات و الارض»
 ۴) «انما له فی السموات و الارض کل یوم هو فی شان»
 ۵) «القیوم لا یتکلی الی نفسی طرفه عین ابد»

- ۳۳- پیام قابل استیضاح از بیت: «ما همه شیران ولی شیر غلیم / حمله‌مان از یاد باشد دم به دم» نیازمندی انسان و جهان را به خداوند مربوط به چه چیزی می‌داند؟ و از این منظر، با کدام آیه شریفه یا حدیث تناسب دارد؟
- ۱- وجود و سامان یافتن - «الله نور السموات و الأرض»
 ۲- هستی یافتن و بقا - «هو لا تفکروا فی ذات الله»
 ۳- هستی یافتن و بقا - «هو لا تفکروا فی ذات الله»
 ۴- پیام بیت: ما چو نایبم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست» با مفهوم کدام بیت زیر تناسب بیشتری دارد؟
- ۱- «چه کنم با که توان گفت که دوست ا در کنار من و من مهجورم»
 ۲- «هستی یافتن و بقا - «الله نور السموات و الأرض»
 ۳- «حقیر دوست ندیدم، اگرچه از من و مهر / نهادهم ایندها در مقابل رخ دوست»
 ۴- «ما همه شیران ولی شیر غلیم / حمله‌مان از یاد باشد دم به دم»
- ۳۴- در پاسخ به سؤال: «دشمن انسان به خدا شایسته چه چیزهایی می‌شود؟»، از پیام کدام بیت مدد می‌گیریم؟
- ۱- «دوست نزدیکتر از من به من است / وین عجبانه که من از وی دورم»
 ۲- «شده او پیش و دل ها جمله در پی / گرفته دست جان‌ها دامن وی»
 ۳- عبارت قرآنی: «انتم الفقراء الی الله»، در توصیف چه موجوداتی است و بیانگر چه مفهومی می‌باشد؟
 ۴- ذات وجود داشته باشند - فقر ذاتی پدیددها به مخلوقی که پدیده نیست و سرچشمه هستی است.
- ۳۵- وجودشان از خودشان نباشد - نیازمندی ذاتی مخلوقات در پیدایش و بقا به خالق که وجودش از خودش است.
 ۳۶- ذات وجود داشته باشند - نیازمندی ذاتی مخلوقات در پیدایش و بقا به خالق که وجودش از خودش است.
 ۳۷- وجودشان از خودشان نباشد - فقر ذاتی پدیددها به مخلوقی که پدیده نیست و سرچشمه هستی است.
- ۳۸- مفهوم عبارت شریفه: «و الله هو الغنی الحمید» ناظر بر کدام حقیقت است؟
- ۱- وابستگی وجود انسان و سایر مخلوقات به مخلوقی بی‌نیاز
 ۲- استقلال و بی‌نیاز بودن خداوند از دیگری در هستی خویش
 ۳- پیام کدام بیت، از نظر مفهومی با آیه شریفه: «یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید» هم‌پایه دارد؟
 ۴- همه صحرا بنگرم صحرا تو بینم / به دریا بنگرم دریا تو بینم»
- ۳۹- «فقرمای کر جویماری می‌رود / از پی انجام کاری می‌رود»
 ۴۰- چند مورد از آیات زیر، مفهوم آیه شریفه: «انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید» است؟
- الف- «یکی خط است و لول تا به آخر / بر او خلق جهان گشته مسافر»
 ب- «ذات یاقانه از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی‌بخش»
 ج- «ما همه شیران ولی شیر غلیم / حمله‌مان از یاد باشد دم به دم»
 د- «ما چو نایبم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست»
 هـ- «به صحرا بنگرم صحرا تو بینم / به دریا بنگرم دریا تو بینم»
- ۴۱- بر اساس آیه شریفه: «یسأله من فی السموات و الأرض کل یوم هو فی شأن»؛ اینها موجودات با خداوند از چه نوع بوده و بیانگر چه حقیقتی است؟
- ۱- ساختمان مسجد یا سازندگان آن - موجودات پس از پیدایش، به خداوند نیازمند هستند.
 ۲- نور یا منبع آن - با وجود نیاز دائمی مخلوقات به خداوند، پس از هستی یافتن، نیاز کمتری به خالق خود دارند.
 ۳- حیات انسان یا آب - با وجود نیاز دائمی مخلوقات به خداوند، پس از هستی یافتن، نیاز کمتری به خالق خود دارند.
 ۴- سوله برق یا جریان برق - موجودات پس از پیدایش، به خداوند نیازمند هستند.
- ۴۲- پیام آیه شریفه: «یسأله من فی السموات و الأرض کل یوم هو فی شأن»؛ بیانگر چه حقیقتی درباره مخلوقات است و تأییدی ضمنی بر پیام کدام فرمایش خداوند متعال در قرآن کریم است؟
- ۱- نیازمندی به خداوند در وجود و نظام یافتن - «یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید»
 ۲- نیازمندی به خداوند در وجود و نظام - «ما لهم من دین من ولی و لا یشرک فی حکمه احدا»
 ۳- نیازمندی به خداوند در وجود و نظام - «یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید»
 ۴- نیازمندی به خداوند در وجود و نظام یافتن - «ما لهم من دین من ولی و لا یشرک فی حکمه احدا»
- ۴۳- در پاسخ به سؤال: «چرا موجودات پیوسته از خداوند درخواست دارند؟»، از پیام کدام آیه شریفه یا حدیث مدد می‌گیریم؟
- ۱- «افضل العبادۃ انما التفکر فی الله و فی قدره»
 ۲- «ما را بهایت شینا الا و را بهایت قبله و بعده و همه»
 ۳- «افضل العبادۃ انما التفکر فی الله و فی قدره»
 ۴- پیام کدام بیت، از نظر مفهومی با آیه شریفه: «یسأله من فی السموات و الأرض کل یوم هو فی شأن» هم‌پایه بیشتری دارد؟
- ۱- «چه کنم با که توان گفت که دوست ا در کنار من و من مهجورم»
 ۲- «فقرمای کر جویماری می‌رود / از پی انجام کاری می‌رود»
 ۳- «هرگاه سؤال شود که: چرا خداوند هر لحظه دست التماس از امری است؟»، با استفاده از آیات قرآن، کدام عبارت را در پاسخ به آن انتخاب می‌کنیم؟
 ۴- «هو الله هو الغنی الحمید»
 ۵- «ذات لآرب المصلون»
 ۶- «ما لهم من دین من ولی و لا یشرک فی حکمه احدا»
 ۷- «هو الله هو الغنی الحمید»

۸۱- این قسمت از آیه شریفه: «کل یوم هو فی شان» بیانگر چه مفهومی است؟

- ۱- کلر خداوند، خلق و نظام بخشیدن به مخلوقات است.
- ۲- خداوند در وجود خود به هیچ موجودی وابسته نیست.

۸۲- نیاز انسان به خداوند چگونه است و چه کسانی به آن پیونددند؟

- ۱- دانشی - انسان‌های نادان
- ۲- دورمای - افراد متفکر
- ۳- دانشی - افراد متظاهر
- ۴- دورمای - انسان‌های نادان

۸۳- واکنش انسان‌های «عالمان» و «افکار» در برخورد با نیازهای دینی خود به خداوند، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- ۱- بی‌توجهی - درخواست عاجزانه از خداوند که برای یک لحظه هم لطف و رحمت خاصش را از آنان نکشد و آنها را به حال خود واگذارد.
- ۲- کم‌توجهی - احساس دانشی سایه لطف و رحمت خدا و اینکه خود را نیازمند عنايات پيوسته او می‌داند.
- ۳- بی‌توجهی - احساس دانشی سایه لطف و رحمت خدا و اینکه خود را نیازمند عنايات پيوسته او می‌داند.
- ۴- کم‌توجهی - درخواست عاجزانه از خداوند که برای یک لحظه هم لطف و رحمت خاصش را از آنان نکشد و آنها را به حال خود واگذارد.

۸۴- چه کسانی خود را نیازمند عنايات پيوسته خدا می‌دانند و افزایش احساس نیاز به خداوند یا چه چیزی رابطه مستقیم دارد؟

- ۱- افراد آگاه - پاکي و صفای قلب
- ۲- جوانان پاک‌دینش - افزایش معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا
- ۳- جوانان پاک‌دینش - افزایش معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا
- ۴- جوانان پاک‌دینش - پاکي و صفای قلب

۸۵- از دیدگاه اسلام، با افزایش معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا به ترتیب، چه نتایجی حاصل خواهد شد؟

- ۱- مشاهده خداوند در همه چیز و دین علم و قدرت او
- ۲- درخواست عاجزانه از خداوند برای تکرر تن لطف و رحمت خاصش از او
- ۳- احساس دانشی سایه لطف و رحمت خدا - افزایش معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا
- ۴- احساس نیاز بیشتر به خدا و ابراز بیشتر عجز و بندگی خود

۸۶- مطابق تعالیم اسلامی، نتیجه مستقیم و غیر مستقیم افزایش خودشناسی برای انصاف، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- ۱- احساس دانشی سایه لطف و رحمت خدا - ابراز بیشتر عجز و نادانگی خود
- ۲- درک بیشتر فقر و نیاز - افزایش عبودیت و بندگی
- ۳- درک بیشتر فقر و نیاز - ابراز بیشتر عجز و نادانگی خود
- ۴- درک بیشتر فقر و نیاز - ابراز بیشتر عجز و نادانگی خود

۸۷- در اندیشه اسلامی، «ابرار بیشتر عجز و بندگی» و «درگ بیشتر فقر و نیاز» به ترتیب، متناسب با افزایش چه چیزی معرفی شده است؟

- ۱- معرفت انسان به خدا - عبودیت و بندگی
- ۲- صفای قلب و احساس سایه لطف و رحمت خدا - خودشناسی
- ۳- صفای قلب و احساس سایه لطف و رحمت خدا - عبودیت و بندگی
- ۴- افزایش عبودیت و بندگی، به ترتیب، نتیجه مستقیم و غیر مستقیم

۸۸- افزایش عبودیت و بندگی، به ترتیب، نتیجه مستقیم و غیر مستقیم چه چیزی است و برای رسول گرامی اسلام (ص) عامل چه چیزی بوده است؟

- ۱- درک بیشتر فقر و نیاز، افزایش خودشناسی - تفکر درباره خداوند و قدرتش که افضل عبادات است.
- ۲- افزایش خودشناسی، درک بیشتر فقر و نیاز - درخواست عاجزانه از خدا که او را به حال خود واگذارد.
- ۳- درک بیشتر فقر و نیاز، افزایش خودشناسی - درخواست عاجزانه از خدا که او را به حال خود واگذارد.
- ۴- افزایش خودشناسی، درک بیشتر فقر و نیاز - تفکر درباره خداوند و قدرتش که افضل عبادات است.

۸۹- افزایش عبودیت و بندگی انسان، ریشه در پذیرش الگوانه پیام گرامی (ص) از آیات یا احادیث زیر دارد؟

- ۱- «افضل العبادات اذمان التفکر فی الله و فی قدرته»
- ۲- «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»
- ۳- «افضل العبادات اذمان التفکر فی الله و فی قدرته»
- ۴- «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»

۹۰- در تفکر اسلامی، درک بیشتر فقر و نیازمند خود به خدا، نتیجه و عامل چه چیزی معرفی شده است؟

- ۱- افزایش خودشناسی - افزایش عبودیت و بندگی
- ۲- افزایش عبودیت و بندگی - افزایش خودشناسی
- ۳- افزایش عبودیت و بندگی - افزایش خودشناسی
- ۴- افزایش عبودیت و بندگی - افزایش خودشناسی

۹۱- مطابق احادیث و روایات اسلامی، کدام یک، ثمره درک نیازمندی به خدا می‌باشد؟

- ۱- «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه»
- ۲- «افضل العبادات اذمان التفکر فی الله و فی قدرته»
- ۳- «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»
- ۴- «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه»

۹۲- این درخواست عاجزانه پیامبر گرامی (ص) از خداوند که برای یک لحظه هم لطف و رحمت خاصش را از او نکشد و او را به حال خود واگذارد، مؤید چیست؟

- ۱- افزایش رابطه با خدا - احساس لطف و رحمت خدا - افزایش عبودیت و بندگی
- ۲- افزایش خودشناسی - درک بیشتر فقر و نیاز - افزایش عبودیت و بندگی
- ۳- افزایش رابطه با خدا - درک بیشتر فقر و نیاز - افزایش عبودیت و بندگی
- ۴- افزایش خودشناسی - احساس لطف و رحمت خدا - افزایش عبودیت و بندگی

۹۳- این درخواست رسول گرامی اسلام (ص) «افضل العبادات اذمان التفکر فی الله و فی قدرته»

- ۱- «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه»
- ۲- «افضل العبادات اذمان التفکر فی الله و فی قدرته»
- ۳- «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»
- ۴- «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه»

۹۴- اعتراف به این حقیقت که: «ما هده شیون ولی شبر غلم» مصلحتان از یاد باشند دم به دم، توجه ما را به درک پیام گرامی حدیث زیر عبوری می‌سازد؟

- ۱- «افضل العبادات اذمان التفکر فی الله و فی قدرته»
- ۲- «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه»
- ۳- «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»
- ۴- «افضل العبادات اذمان التفکر فی الله و فی قدرته»

۹۵- «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»

۹۶- «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه»

۹۷- «افضل العبادات اذمان التفکر فی الله و فی قدرته»

۹۸- «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»

- ۶۵- تعبیر قرآنی «نور هستی» برای خداوند، به چه حقیقتی اشاره دارد و مفهوم آن چیست؟
 (۱) نیازمندی مخلوقات به خداوند در پیدایش و بقا - هر موجودی، در حد خودش تجلی بخش خداوند است.
 (۲) نیازمندی جهان در پیدایش و ثمره درک آن - پدیده بودن تمام موجوداتی که وجودشان از خودشان نیست.
 (۳) نیازمندی مخلوقات به خداوند در پیدایش و بقا - پدیده بودن تمام موجوداتی که وجودشان از خودشان نیست.
 (۴) نیازمندی جهان در پیدایش و ثمره درک آن - هر موجودی، در حد خودش تجلی بخش خداوند است.
- ۶۶- دیدگاه شگفت انگیز قرآن کریم در خصوص ارتباط خداوند با جهان هستی، با کدام تعبیر بیان شده و بیانگر چه حقیقتی است؟
 (۱) نور هستی - «هلی کر معرفت نور و صفا دید آیه هر چیزی که دید اول خدا دید»
 (۲) قدرت الهی - «هلی کر معرفت نور و صفا دید آیه هر چیزی که دید اول خدا دید»
 (۳) نور هستی - «ما جو نایم و نیا در ما ز نوست اما جو کوهیو و صدا در ما ز نوست»
 (۴) نور هستی - «ما جو نایم و نیا در ما ز نوست اما جو کوهیو و صدا در ما ز نوست»
- ۶۷- خداوند در قرآن کریم خودش را - معرفی می کند، چه؟ ...
 (۱) «هو السماوات والأرض» - نیاز جهان به خدا، کم و بیش تمام خلق نمی شود.
 (۲) «هو السماوات والأرض» - تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند.
 (۳) «هو السماوات والأرض» - تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند.
 (۴) «هو السماوات والأرض» - نیاز جهان به خدا، کم و بیش تمام خلق نمی شود.
- ۶۸- پیام آیه شریفه: «الله نور السماوات والأرض» به بیان کدامیک از حقایق و اسرار عالم پرداخته است و معنای آن چیست؟
 (۱) رابطه میان خداوند و جهان هستی - هر موجودی، در حد خودش تجلی بخش خداوند است.
 (۲) نیازمندی جهان در پیدایش و ثمره درک آن - پدیده بودن تمام موجوداتی که وجودشان از خودشان نیست.
 (۳) رابطه میان خداوند و جهان هستی - هر موجودی، در حد خودش تجلی بخش خداوند است.
 (۴) نیازمندی جهان در پیدایش و ثمره درک آن - هر موجودی، در حد خودش تجلی بخش خداوند است.
- ۶۹- این مفهوم کدام کدام موجودات وجود خود را از خدا می گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و یا به عرصه وجود می گذارند، پیام کدام آیه شریفه بوده و نتیجه توحید به آن، در کدام کلام معصوم آمده است؟
 (۱) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۲) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۳) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۴) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
- ۷۰- کدامیک از تفکر مفهومی با سایر گزینه ها متفاوت است؟
 (۱) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۲) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۳) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۴) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
- ۷۱- بر اساس معارف اسلامی، نتیجه توحید و عمل به این سفارش رسول اکرم (ص) «تفکروا فی کل شیء» چیست؟ و کدام عبارت ظاهر بر آن است؟
 (۱) مشاهده علم و قدرت خداوند در همه چیز - «هلی کر معرفت نور و صفا دید آیه هر چیزی که دید اول خدا دید»
 (۲) پاک و صفای قلب - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۳) پاک و صفای قلب - «هلی کر معرفت نور و صفا دید آیه هر چیزی که دید اول خدا دید»
 (۴) مشاهده علم و قدرت خداوند در همه چیز - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
- ۷۲- وابستگی وجودی تمامی مخلوقات به خداوند، مفهوم کدام عبارت قرآنی بوده و علش بر فهم کدام موضوع است؟
 (۱) «هو الله هو القنی الحمید» - هر موجودی، در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر صفات الهی است.
 (۲) «هو الله نور السماوات والأرض» - هر موجودی، در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر صفات الهی است.
 (۳) «هو الله هو القنی الحمید» - با هر چیزی خدا را دین، هدای قابل دسترس است، به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاک و صفای قلب دارند.
 (۴) «هو الله نور السماوات والأرض» - با هر چیزی خدا را دین، هدای قابل دسترس است، به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاک و صفای قلب دارند.
- ۷۳- این مفهوم که هر موجودی، در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر صفات الهی است، پیام کدام روایت بوده و علت این امر چیست؟
 (۱) «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله» - «هو الله نور السماوات والأرض»
 (۲) «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله» - «هو الله نور السماوات والأرض»
 (۳) «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله» - «هو الله نور السماوات والأرض»
 (۴) «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله» - «هو الله نور السماوات والأرض»
- ۷۴- در پیته: «هلی کر معرفت نور و صفا دید آیه هر چیزی که دید اول خدا دید» به کدام مفهوم اشاره شده است؟
 (۱) با هر چیزی خدا را دین، هدای امکان پذیر و قابل دسترس است.
 (۲) افزایش خودشناسی - درک بیشتر فقر و نیاز - افزایش عبودیت و بندگی
 (۳) یک موجود فقط در صورتی نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.
 (۴) هر چه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و عجز و بندگی خود را بیشتر بروز می کند.
- ۷۵- ابیات زیر، ما را به درک کدام حقیقت سوق می دهند و از نظر مفهومی با کدام آیه متفاوت دارند؟
 (۱) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۲) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۳) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
 (۴) «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله» - «تفکروا فی کل شیء» و لا تفکروا فی ذات الله»
- ۷۶- هر چیزی نمایش دهنده خالق خود است - «هو الله نور السماوات والأرض»
 (۱) با هر چیزی می توان به حقیقت خدا پی برد - «هو الله نور السماوات والأرض»
 (۲) هر چیزی نمایش دهنده خالق خود است - «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله»
 (۳) با هر چیزی می توان به حقیقت خدا پی برد - «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله»
 (۴) هر چیزی نمایش دهنده خالق خود است - «ما یأیها الناس انتم القادر الی الله»

- ۱۶- با توجه به معارف اسلامی، «با هر چیزی خدا را دیدن»، چگونه معرفتی است؟
 معرفتی عمیق و والاتر که از همان ابتدا آسان به نظر می‌آید.
- ۱۷- معرفتی عمیق و والاتر به خصوص برای جوان که تمايلات نفسانی ضعیفی دارد.
 با وجود مشکل بودن، برای جوان که فاقد گناهان کبیره است، از همان ابتدا آسان و ساده به نظر می‌رسد.
- ۱۸- با وجود مشکل بودن، به‌خصوص برای جوان که پاکی و صفای قلب دارد، هدای قابل دسترسی است.
- ۱۹- در اندیشه اسلامی، از چه چیزی، به عنوان معرفتی عمیق و والا یاد شده و کدام بیت تأثیر بر آن است؟
 در کنار هر پندهای خدا را دیدن - «دلی که معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید»
 یا هر چیزی خدا را دیدن - «دلی که معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید»
- ۲۰- در کنار هر پندهای خدا را دیدن - «هر آستان جانان گر سر توان نهادن / گشتیگ سربلندی بر آسمان توان زد»
 یا هر چیزی خدا را دیدن - «هر آستان جانان گر سر توان نهادن / گشتیگ سربلندی بر آسمان توان زد»
- ۲۱- در معارف اسلامی، دستیابی به این معرفت که: دعا رایت شیتا الا و رایت الله قبله و بعده و معه، ... و هدای قابل دسترسی به‌خصوص برای ... معرفتی شده است زیرا -
 معرفتی عمیق و والا - افراد جوان - پاکی و صفای قلب دارند
 معرفتی عمیق و والا - افراد جوان - گرایش نیرومند به پرستی دارند
 معرفتی قلی و والا - افراد خردمند - ایمان و تقوا دارند
 معرفتی قلی و والا - افراد خردمند - گرایش نیرومند به حقیقت‌جویی دارند
- ۲۲- در چه صورت، لذت «با هر چیزی خدا را دیدن»، به نصیب ما خواهد شد؟
 اگر احتیاجی از یاد خدا غافل نشویم، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت معرفت هستی و جستی خود را به ما خواهد چشاند.
 اگر قدم پیش نگذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت نکنیم، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به ما خواهد چشاند.
 اگر احتیاجی از یاد خدا غافل نشویم، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت معرفت ذات خود را به ما خواهد چشاند.
 اگر با عزم و تصمیم برای شناخت حقیقت خدا به راه اکتیب، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت این معرفت را به ما خواهد چشاند.
- ۲۳- موضوعاتی که می‌توانیم درباره آن‌ها شناخت پیدا کنیم، چند دسته‌اند و امکان شناسایی کیهان‌های بسیار بسیار دور، جزء کدامیک از آنهاست؟
 موضوعاتی که در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند و موضوعاتی که نامحدودند - دسته اول
 موضوعاتی که در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند و موضوعاتی که نامحدودند - دسته اول
 فهم جستی و ذات «سازگان» در کیهان‌های بسیار بسیار دور، برای انسان به تربیب، در کدام گزینه آمده است؟
 ممکن است زیرا اموری محدود هستند - ناممکن است زیرا امور نامحدودی هستند و لازمۀ شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است.
 ممکن است زیرا اموری نامحدودند - ناممکن است زیرا امور نامحدودی هستند و لازمۀ شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است.
 ممکن است زیرا اموری محدود هستند - ممکن است زیرا امور محدودی هستند و ذهن ما توان و کنجایش فهم جستی و ذات چنین موضوعاتی را دارد.
 ممکن است زیرا اموری قابل‌بیرند - ممکن است زیرا امور قابل‌بیرند هستند و بدلیل قابل‌بیر بودن ذهن خود می‌توانیم ذات این امور را تصور کنیم.
- ۲۴- براساس آموزش‌های اسلامی، ذهن ما توان و کنجایش فهم چه موضوعاتی را دارد؟
 محدود مانند کیهان‌ها زیرا در آیات قرآن از ماهیت آنها سخن گفته شده است.
 قابل‌بیر مانند گیاهان و حیوانات زیرا همه آن‌ها امور محدودی هستند.
 قابل‌بیر مانند گیاهان و حیوانات زیرا همه آنها در تیررس احاطه انسان هستند.
 محدود مانند کیهان‌ها زیرا ممکن است روزی مورد شناسایی واقع شوند.
- ۲۵- از نظر عالمان و دانشمندان لازمۀ شناخت هر چیزی ... است، و بر این اساس ...
 احاطه و دسترسی به آن - ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم.
 محدود بودن و تکرارپذیری آن - ما به دلیل نامحدود بودن ذهن خود می‌توانیم ذات بسیاری از امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم.
 محدود بودن و تکرارپذیری آن - ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت کیهان‌های بسیار بسیار دور احاطه پیدا کند و ذات آنها را شناسایی نماید.
 احاطه و دسترسی به آن - ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت خداوند احاطه پیدا کند و حقیقت و صفات او را شناسایی نماید.
- ۲۶- بر اساس معارف اسلامی، درک «هستی»، «حقیقت و ماهیت»، «اسماء و صفات» خداوند، به تربیب برای انسان چگونه است؟
 ممکن - ناممکن - ناممکن
 ممکن - ناممکن - ناممکن
 ناممکن - ناممکن - ناممکن
- ۲۷- تاتوانی ذهن ادبی در عدم احاطه به امور نامحدود، عامل تاتوانی در شناخت کدامیک از موضوعات زیر است؟
 هستی و ماهیت خدا
 جستی و ماهیت خدا
 اسماء و صفات الهی
 حقیقت و صفات خدا
- ۲۸- در روایات اسلامی، فکر در چه چیزی نهی شده است؟
 وجود و هستی خدا، زیرا لازمۀ شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است و ذهن ما نمی‌تواند به امور نامحدود دسترسی پیدا کند.
 ذات مقدس خدا، زیرا لازمۀ شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است و ذهن ما نمی‌تواند به امور محدود دسترسی پیدا کند.
 وجود و هستی خدا، زیرا هستی خداوند مطلق است و ذهن ما نمی‌تواند به آن احاطه پیدا کند و وجود و هستی او را شناسایی نماید.
 ذات مقدس خدا، زیرا حقیقتی بدون محدودیت دارد و ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذات او را شناسایی نماید.

۸۷- از وقت در این سخن رسول گرامی اسلام (ص) تفکروا فی کل شیء... کدام حقیقت مفهوم می گردد؟

- ۱) تفکر در ماهیت و حقیقت خداوند به منظور رسیدن به شناختی نسبی از اسماء و صفات الهی
- ۲) تفکر در آیات و نشانه‌های الهی به منظور رسیدن به شناختی نسبی از اسماء و صفات الهی
- ۳) تفکر در آیات و نشانه‌های الهی به منظور دستیابی به شناخت مطلق از اسماء و صفات الهی
- ۴) تفکر در ماهیت و حقیقت خداوند به منظور دستیابی به شناخت مطلق از اسماء و صفات الهی

۸۸- از وقت در این توصیه نبی اکرم (ص) لا تفکروا فی ذات الله، چه مفهومی دریافت می گردد؟

- ۱) غیر قابل شناخت بودن حقیقت نامحدود خداوند، به دلیل عدم احاطه و دسترسی به چیست او
- ۲) ناتوانی ذهن انسانی در شناخت هستی خداوند، به دلیل نامحدود بودن آیات و نشانه‌های الهی
- ۳) غیر قابل شناخت بودن حقیقت نامحدود خداوند، به دلیل نامحدود بودن آیات و نشانه‌های الهی
- ۴) ناتوانی ذهن انسانی در شناخت هستی خداوند، به دلیل عدم احاطه و دسترسی به چیست او

۸۹- از وقت در روایت: «الفصل المباحة ايمان التفكر في الله و في قدرته» سفارش دین اسلام به ... و غایت آن، یعنی ... مفهوم می گردد.

- ۱) تفکر در نعمت‌ها و نشانه‌های الهی - به دایره شناخت ما قرار گرفتن حقیقت خداوند از طریق تفکر در اسماء و صفات الهی، تا حدودی امکان‌پذیر است.
- ۲) عدم تفکر در حقیقت خداوند - به دایره شناخت ما قرار گرفتن حقیقت خداوند از طریق تفکر در اسماء و صفات الهی، تا حدودی امکان‌پذیر است.
- ۳) تفکر در نعمت‌ها و نشانه‌های الهی - امکان‌پذیر بودن شناخت صفات و ویژگی‌های خداوند، از راه شناخت مخلوقاتش
- ۴) عدم تفکر در حقیقت خداوند - امکان‌پذیر بودن شناخت ماهیت و چگونگی خداوند، از راه شناخت مخلوقاتش

سوالات ترکیبی جدید

۹۰- پاسخ هریک از سوالات زیر، در کدام گزینه، به صورت صحیح، صحیح و نادرست آمده است؟

- چرا خداوند هر لحظه دست‌اندر کاری نمی‌آید؟

- دایره نیازمندی هر یک از مخلوقات به خداوند، تا چه اندازه گسترش دارد؟

- درخواست دائمی مخلوقات از خداوند ریشه در چه چیزی دارد؟

۱) «هو الله هو القدر الحکیم» - «بسیار من فی السموات و الأرض» - «یا ایها الناس اقموا الصلوة»

۲) «یا ایها الناس اقموا الصلوة» - «هو الله هو القدر الحکیم» - «کل يوم هو فی شان»

۳) «هو الله هو القدر الحکیم» - «هو الله هو القدر الحکیم» - «کل يوم هو فی شان»

۴) «یا ایها الناس اقموا الصلوة» - «بسیار من فی السموات و الأرض» - «یا ایها الناس اقموا الصلوة»

۹۱- علت هریک از موارد زیر، به ترتیب، کدام است؟

- «رایت الله قبله و بعده و معه»

- «تفکروا فی کل شیء»

- «بسیار من فی السموات و الأرض»

۱) «هو الله هو القدر الحکیم» - «هو الله هو القدر الحکیم» - «هو الله هو القدر الحکیم»

۲) «هو الله هو القدر الحکیم» - «هو الله هو القدر الحکیم» - «هو الله هو القدر الحکیم»

۳) «هو الله هو القدر الحکیم» - «هو الله هو القدر الحکیم» - «هو الله هو القدر الحکیم»

۴) «هو الله هو القدر الحکیم» - «هو الله هو القدر الحکیم» - «هو الله هو القدر الحکیم»

۹۲- چند مورد از آیات زیر، با مفهوم آیه شریفه: «بسیار من فی السموات و الأرض کل يوم هو فی شان» تناسب ندارند؟

الف- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

ب- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

ج- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

د- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

هـ- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۹۳- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۹۴- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۹۵- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۹۶- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۹۷- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۹۸- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۹۹- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۱۰۰- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۱۰۱- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

۱۰۲- «هو الله هو القدر الحکیم» / وین عجبته که من از وی دورم

عبارت‌های زیر، به‌ترتیب، با کدام عنوان ارتباط دارد؟

۱. آنان که به وقت و اندیشه در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.
۲. نیازمندی بودن چیزهایی که شیرین نیستند، برای شیرین شدن به چیزی که خودش شیرین باشد.
۳. وجود بقا و نیز وجود مصالح و خواص الهی، همه وابسته به خداست.
۴. خداوند نور هستی است. نیاز دائمی پدیده‌ها به سرچشمه هستی - نیازمندی هر موجودی به سازنده در پیدایش
۵. حضرت خدائشی انسان - نیازمندی دائمی پدیده‌ها به خدا در بقا - نیازمندی هر موجودی به خدا در پیدایش
۶. حضرت خدائشی انسان - نیازمندی دائمی پدیده‌ها به خدا در بقا - نیازمندی جهان به خدا در پیدایش و بقا
۷. خداوند نور هستی است. نیاز دائمی پدیده‌ها به سرچشمه هستی - نیازمندی جهان به خدا در پیدایش و بقا
۸. پاسخ چند مورد از سوالات زیر، در آیه شریفه: «یا ایها الناس اتقوا الله و الله هو الغنی الحمید» آمده است؟
- الف. افزایش عبودیت و بندگی انسان ریشه در درک چه واقعیتی دارد؟
- ب. در چه صورت، یک موجود پدیده نیست و نیاز به پدیدآورنده ندارد؟
- ج. چرا هر چیزی در جهان، آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود؟
- د. نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می‌شود؟
- ه. علت منع شدن از تفکر در ذات مقدس خداوند چیست؟

۱

۲

۳

۴

در صورت تشبیه رابطه خداوند با جهان به هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب، چه واقعیتی حاصل خواهد شد؟

۱. ساعت و ساعت‌ساز
۲. نور آسمان‌ها و زمین
۳. مولد برق یا چراغ برق
۴. استقلال مخلوقات از خالق در تدوین حیات - در نگاه نخست به معنای آن پی می‌بریم. - نیازمندی پدیده‌ها به خداوند پس از پیدایش قطع و یا کم نمی‌شود.
۵. فقر دائمی مخلوقات به خالق در پیدایش و استمرار حیات - در نظر اول برای ما شگفت‌انگیز می‌نماید. - فقر دائمی پدیده‌ها در پیدایش و بقا به خداوند
۶. استقلال مخلوقات از خالق در تدوین حیات - در نظر اول برای ما شگفت‌انگیز می‌نماید. - فقر دائمی پدیده‌ها در پیدایش و بقا به خداوند
۷. فقر دائمی مخلوقات به خالق در پیدایش و استمرار حیات - در نگاه نخست به معنای آن پی می‌بریم. - نیازمندی پدیده‌ها به خداوند پس از پیدایش قطع و یا کم نمی‌شود.

چند مورد از عناوین زیر با عبارت‌های مربوط به خود، تناسب دارد؟

- الف. پدیده‌هایی هستیم که وجودمان از خودمان نیست. - «کل یوم هو فی شأن»
- ب. هدفی قابل دسترس است، به‌خصوص برای جوانان و نوجوانان که با کی و صفای قلب دارند. - «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه»
- ج. پدیده نیست و سرچشمه هستی است. - «الله نور السموات و الارض»
- د. دائماً سایه لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عناوین پیوسته او می‌دانند. - «انقلبتم لا تکلن الی نفس طرفه عین ایداه»
- ه. همواره پدیده است و خواهد بود. - «ساکه من فی السموات و الارض»

۱

۲

۳

۴

چند مورد از عبارت‌های زیر، پیام آیه شریفه: «الله نور السموات و الارض» است؟

- الف. «ای دوست، شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر، یا آن که قمر سازد؟»
- ب. «ای کر معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که «دید اول خدا دید»
- ج. هر موجودی، در حد خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
- د. در جهانی زندگی می‌کنیم که افریننده‌ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند و به موجودات و مخلوقات مدد می‌رساند.
- ه. «ذات ناپاکه از هستی، بخشی / چون تواند که یوه هستی‌بخش»

۱

۲

۳

۴

هر یک از مفاهیم زیر، به‌ترتیب، با کدام عبارت ارتباط دارد؟

۱. برترین هدف
۲. تشبیه خداوند خالق موت و حیات است.
۳. تائیدی ابدی در درگاه آن
۴. «به صحرا بنگرم صحرا تو بینم» - «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه» - «هو لا تفکروا فی ذات الله»
۵. «ای دوست، شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟» - «کل یوم هو فی شأن» - «هو ما لیم بآلک من علم»
۶. «به صحرا بنگرم صحرا تو بینم» - «کل یوم هو فی شأن» - «هو ما لیم بآلک من علم»
۷. «ای دوست، شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟» - «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه» - «هو لا تفکروا فی ذات الله»

سوالات برگزیده از سوره های آزمایشی

- ۱-۱۱۰- از قیاس کردن رابطه «خدا و جهان» با رابطه «ساعت ساز و ساعت»، به فقدان کدام ویژگی در ساخت ساخت می‌رویم و در رابطه مولد برق با جریان برق، هر یک نسبت به همدیگر به ترتیب چه نامیده می‌شوند؟
- ن نیازمندی در بنا - قلیبر
ن فقر در ساخت اجزا - غنی - قلیبر
ن نیازمندی در بنا - قلیبر
ن فقر در ساخت اجزا - قلیبر - غنی
- ۱-۱۱۱- اگر از ما بپرسند: چرا فقط خداوند می‌تواند نیاز انسان و هر موجود دیگری را بر طرف کند؟ پاسخ این سؤال در کدام عبارت قرآنی تجلی دارد؟
- ن «انتم الفقراء إلى الله»
ن «انکم یوم هو فی شأن»
ن «انکم لا تکلون»
ن «انکم لا تکلون»
- ۱-۱۱۲- در خواست رسول خدا اسما در دعای «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء» مبنی بر حفظ چیست و قرآن کریم نتیجه این دعا از سوی همه موجودات را چه می‌داند؟
- ن لطف ویزا الهی - «یهان من فی السموات والأرض»
ن لطف ویزا الهی - «کل یوم هو فی شأن»
ن لطف ویزا الهی - «کل یوم هو فی شأن»
ن لطف ویزا الهی - «کل یوم هو فی شأن»
- ۱-۱۱۳- اولین مواجهه انسان با کشف «نور» در مورد رابطه میان خداوند و جهان هستی در قرآن کریم با چه حالتی همراه است و عمل به کدام دستور العمل دینی پاریسمان ما در فهم معنای آن است؟
- ن شکفتن و تعجب - «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء»
ن شکفتن و تعجب - «فکفروا فی کل شیء»
ن شکفتن و تعجب - «فکفروا فی کل شیء»
ن شکفتن و تعجب - «فکفروا فی کل شیء»
- ۱-۱۱۴- مفاهیم «تویدیکشی» به ابتدای زیا و شکوفایی استفاده را در عمل به کدام حدیث نبوی می‌توان جست و جو کرد و چه چیزی معرفتی عمیق و والا برای انسان است که در نگاه اول صعب به نظر می‌آید؟
- ن «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء» - در همه امور خدا را بدین
ن «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء» - در همه امور خدا را بدین
ن «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء» - در همه امور خدا را بدین
ن «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء» - در همه امور خدا را بدین
- ۱-۱۱۵- معرفت بیشتر انسان به رابطه‌اش با خداوند، فزاینده چیست و چه احساسی را در انسان بر می‌انگیزد؟
- ن استغنا و بی‌نیازی - ناتوانی و بندگی
ن استغنا و بی‌نیازی - ناتوانی و بندگی
ن استغنا و بی‌نیازی - ناتوانی و بندگی
ن استغنا و بی‌نیازی - ناتوانی و بندگی
- ۱-۱۱۶- زبان حال موجودات در بیان مولوی «ما عدمناهم و هستی‌های ما / تو وجود مطلق، قانی تمام» را می‌توان بین کدام عبارت شریفه دانست؟
- ن «یهان من فی السموات والأرض کل یوم هو فی شأن»
ن «یهان من فی السموات والأرض کل یوم هو فی شأن»
ن «یهان من فی السموات والأرض کل یوم هو فی شأن»
ن «یهان من فی السموات والأرض کل یوم هو فی شأن»
- ۱-۱۱۷- «مطابق با روایات اسلامی، مفهوم کدام آیه به «بوتربین عبادت» از لحاظ مفهومی دارد؟
- ن «انتم الفقراء إلى الله»
ن «انکم یوم هو فی شأن»
ن «انکم لا تکلون»
ن «انکم لا تکلون»
- ۱-۱۱۸- «الاسی که ناتوانی و بندگی‌اش را نسبت به خداوند بیشتر بروز می‌کند، مقدمه‌ای ترین گام آن را چگونه طی کرده است و با خدای خویش چگونه متاجز می‌کند؟
- ن درک بیشتر فقر و نیاز خویش - «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء»
ن درک بیشتر فقر و نیاز خویش - «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء»
ن درک بیشتر فقر و نیاز خویش - «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء»
ن درک بیشتر فقر و نیاز خویش - «اللهم لا تکلنی إلى نفسی طرفه عین ابداء»
- ۱-۱۱۹- اگر گفته شود: «موجودات جهان، جلوه‌گاه وجود خداوند» برداشتی از کدام آیه مبارکه به تصویر کشیده شده است و کدام تعبیر، صرفاً نیازمندی جهان به خدا در پیدایش را بیان می‌دارد؟
- ن «انکم یوم هو فی شأن» - ما و همه موجودات جهان، در هست شدن خود به آفرینندگی که سرچشمه هستی باشد، نیازمندیم
ن «انکم یوم هو فی شأن» - ما و همه موجودات جهان، در هست شدن خود به آفرینندگی که سرچشمه هستی باشد، نیازمندیم
ن «انکم یوم هو فی شأن» - ما و همه موجودات جهان، در هست شدن خود به آفرینندگی که سرچشمه هستی باشد، نیازمندیم
ن «انکم یوم هو فی شأن» - ما و همه موجودات جهان، در هست شدن خود به آفرینندگی که سرچشمه هستی باشد، نیازمندیم
- ۱-۱۲۰- علت اصلی که رابطه جهان با خدا مانند رابطه پتا با ساختمان نیست، چیست؟
- ن ساختمان در بنا نیازمند به بنا نیست، اما جهان در بنا نیازمند خداست.
ن هم بنا به ساختمان نظم داده است و هم این که خداوند به جهان نظم داده است، اما جهان نیازمند به خداست.
ن ساختمان فقط در پیدایش و هستی نیازمند بنا است، اما جهان هم در پیدایش و هم در بنا نیازمند خداوند است.
ن خداوند به جهان وجود داده است، در حالی که بنا به ساختمان وجود ندهاده است.

133- در موارد ذیل، چند عبارت نابریسته وجود دارد؟

الف) هر موجودی در حد درک و فهم خودش، تجلی بخشی خداوند است.
ب) هر موجودی به اندازه خودش نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
ج) هر کسی در نگاه سطحی که به جهان هستی می‌نگرد، در هر چیزی خدا را می‌بیند.

۱. یک ۲. دو ۳. سه ۴. صفر

134- از دیدگاه وحیانی، تفکر درباره نیازمند بودن جهان در پیدایش خود به خداوند متعال، عامل وصول ما به کدام مقصد خواهد بود؟

۱. دریافت فطری خدا و درک حضور او
۲. درک وجود خدا و شناخت صفات و افعال او
۳. ستوده بودن خدا، برآمده از کدام عامل است و درخواست پیوسته هر آنچه در آسمان‌ها و زمین است از خداوند، شیوع چیست؟

۱. نیازمندی ذاتی مخلوقات به خداوند - افزایش آگاهی بندگان از نیازهای خود
۲. نیازمندی ذاتی خداوند از دیگران - تدبیرگری ذاتی خداوند در جهان هستی
۳. نیازمندی ذاتی خداوند از دیگران - افزایش آگاهی بندگان از نیازهای خود

135- اندیشه معلوم درباره قدرت الهی، در کدام پیامبر آسمانی به چه صفتی توصیف شده و در کتب پیشین عبارت «اتم الفکاره الی الله» منجر به هدیه‌ای است یا کدام دعای ایشان می‌شود؟

۱. برترین آگاهی - «اللهم لا تکن لی نفسی طرفه حین ایداً»
۲. برترین عبادت - «اللهم لا تکن لی نفسی طرفه عین ایداً»
۳. برترین عبادت - «ایمان التفکر فی الله و فی قدرته»
۴. برترین آگاهی - «ایمان التفکر فی الله و فی قدرته»

سوالات سرسری

136- کدام بیت، مفهوم عبارت: «ما رأیت شیئاً الا و رأیت الله قبله و بعده و معه» را بیان نموده و چرا امکان دسترسی به آن برای جوانان و نوجوانان بیشتر است؟

۱. به هر جا بنگرم کود و در و دشت
۲. به هر جا بنگرم کود و در و دشت
۳. به بیست‌دنگان آفریننده را
۴. به بیست‌دنگان آفریننده را

137- پیام کدام آیه شریفه، حاکی از آن است که هر موجودی در حد خودش تجلی بخشی خداوند و نشانگر حکمت و قدرت الهی است؟

۱. «و لم یکن له کفواً أحد»
۲. «ان الله نور السموات و الارض»
۳. «ان الله نور السموات و الارض»
۴. «ان الله نور السموات و الارض»

138- مایه طهارت و زیبایی بهار جوانی و شکوفایی استعدادهای انسان، کدام است؟

۱. «ادمان التفکر فی الله و فی قدرته»
۲. «کما زید فی ایمانه زید فی بلائه»
۳. «ادمان التفکر فی الله و فی قدرته»
۴. «کما زید فی ایمانه زید فی بلائه»

139- از آیه شریفه: «الله نور السموات و الارض»، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟

۱. هر چیزی در این جهان، نشانگر نور خالق و پروردگار جهان است و روشنی‌بخش آسمان و زمین می‌باشد.
۲. شناخت ذات خداوند، معرفتی عمیق و والا است که در نگاه نخست مشکل، اما هدای قابل دسترسی است.
۳. هر موجودی در حد خودش تجلی بخشی خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
۴. خداوند نور هستی است و تمام موجودات تنها در مرحله پیدایش وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او نورانی می‌شوند.

140- بیت زیر با کدام مورد، تناسب مفهومی دارد؟

«دوست نزدیک‌تر از من به من است
وین عجب‌تر که من از وی دورم»

۱. «اللهم لا تکن لی نفسی طرفه عین ایداً»
۲. «ما رأیت شیئاً الا و رأیت الله قبله و بعده و معه»
۳. «اللهم لا تکن لی نفسی طرفه عین ایداً»
۴. «ما رأیت شیئاً الا و رأیت الله قبله و بعده و معه»

141- مفهوم نیازمندی مخلوقات به خداوند متعال در هر «آن»، در کدام بیت، بیان شده است؟

۱. «ما نبودیم و تقدیمات نبود / اطلب تو ناکفته ما می‌شود»
۲. «ما چو نابیم و نو در ما ز نوست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز نوست»
۳. «ما نبودیم و تقدیمات نبود / اطلب تو ناکفته ما می‌شود»
۴. «ما چو نابیم و نو در ما ز نوست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز نوست»

142- پیامبر اکرم (ص) کدام مورد را برترین عبادت معرفی نموده‌اند؟

۱. تقشیرین مداوم درباره خدا و قدرت او
۲. بیان سخن حق در مقابل سلطان متفکر
۳. آنگون که می‌دانیم «ما همه شیوان ولی شهر علم / حقه‌مان از یاد یالند دم به دم» شایسته است، چگونه دعا کنیم؟

۱. «ان سئلای و نسکی و محیای و معالی لله رب العالمین»
۲. «اللهم لا تکن لی نفسی طرفه عین ایداً»
۳. «اللهم لا تکن لی نفسی طرفه عین ایداً»
۴. «اللهم لا تکن لی نفسی طرفه عین ایداً»

۱۳۲- برترین عبادت کدام است و ثمره آن چگونه ظاهر می‌گردد؟

پاسخ ۳۴

«ادمان التفکر فی الله و فی قدرته» - شکوفایی استعدادها

«ادمان التفکر فی الله و فی قدرته» - نیازمندی به خدا

«من پیش بالا احسان اکثر ممن پیش بالا عباد» - نیازمندی به خدا

پاسخ ۳۵

۱۳۳- اگر سوال شود: «ایا می‌توانیم به ذات خدا پی ببریم؟» پاسخ ما کدام است و دلیل آن چیست؟

پاسخ ۳۶

«مست» - ذات و صفات خداوند یکی است.

«مست» - بر کل محال است.

پاسخ ۳۷

«مست» - فقط با اندیشه و دستگاه بینایی نمی‌توان به صفات خدا پی برد.

«مست» - در پشت پرده ظاهر و در وراء هر چیزی خداوند را می‌توان دید.

پاسخ ۳۸

۱۳۴- این درخواست که «لا تکنلی الی نفسی طرفه عین ابداء» ثمره فهم کدام مسئله است؟

پاسخ ۳۹

دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

آفرینش همه تشبیه خداوند دل است

پاسخ ۴۰

به دریا بنگرم دریا تو بینم

تو به صحرا بنگرم صحرا تو بینم

پاسخ ۴۱

دلی که معرفت نور و صفا دید

ما همه شیوان ولی شیر عالم

پاسخ ۴۲

۱۳۵- به کدام علت، پیامبر گرامی اسلام (س) به «فکرتوا فی کل شیء» و «لا تفکروا فی ذات الله» دستور داده اند؟

پاسخ ۴۳

نیازمندی شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است و ما هرگز به هستی و چیستی خدا دسترسی نداریم.

تفکر در ذات خداوند موجب محدود شدن هستی خداوند می‌شود و ما فقط توان فهم چیستی خداوند را داریم.

به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات خداوند را دریابیم و چگونگی وجودش را دریابیم.

نیازمندی و چیستی خداوند در ظرف ذهن ما نمی‌گنجد و ما فقط توانایی فهم مخلوقات خداوند را داریم.

پاسخ ۴۴

۱۳۶- از حدیث شریفه: «ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه» به کدام پیام و عقیده پی می‌بریم؟

پاسخ ۴۵

وابسته بودن جهان در پیدایش

مشاهده کردن خداوند در همه حال

فطرت خداشنا و خداگرا

پاسخ ۴۶

۱۳۷- از آیه شریفه: «یساهه من فی السموات و الارض کل یوم هو فی شأن» کدام موضوعات مفهوم می‌گردد؟

پاسخ ۴۷

بندگی و عبودیت در پیشگاه خداوند و نیازمندی مخلوقات به خالق در مرحله پیدایش

وابستگی مخلوقات به اراده الهی و نیازمندی مخلوقات به خالق در مرحله پیدایش

بندگی و عبودیت در پیشگاه خداوند و وابستگی وجودی جهان در بقای خود به خدا

وابستگی مخلوقات به اراده الهی و وابستگی وجودی جهان در بقای خود به خدا

پاسخ ۴۸

۱۳۸- با توجه به حدیث شریفه: «لا تفکروا فی ذات الله» - پیامبر گرامی اسلام (س) فرمودند: «درمورد چه چیزی فکر نکنید و علت آن چیست؟»

پاسخ ۴۹

چیستی خداوند - چون شناخت صفات و ویژگی‌های خداوند امکان‌پذیر نیست.

هستی خداوند - چون شناخت صفات و ویژگی‌های خداوند امکان‌پذیر نیست.

چیستی خداوند - چون لازمه شناخت هر چیزی احاطه بر آن است.

هستی خداوند - چون لازمه شناخت هر چیزی احاطه بر آن است.

پاسخ ۵۰

۱۳۹- پیام ایه شریفه: «الله نور السموات و الارض» این است که جهان، در ... نیازمند به خدا است و تمام موجودات ... اند.

پیدایش و بقا - آیدای از آیات الهی

پیدایش و بقا - آیدای از آیات الهی

پاسخ ۵۱

۱۴۰- با توجه به معارف باقی‌مانده از پیمان گذار مکتب توحیدی خاتم اسلام، حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم، تفکر در ذات و نشانه‌های خداوند، به تریب ... است و ... است.

پاسخ ۵۲

ممنوع - مورد تنویق - توحید در ربوبیت

ممنوع - مورد تنویق - توحید در خلایق

۱۴۱- با توجه به معارف اسلامی، شناخت «هستی» و «چیستی» خداوند، به ترتیب موصوف به ... و ... است.

ممکن - ناممکن - ممکن

ممکن - ناممکن - ممکن

پاسخ ۵۳

۱۴۲- اگر گفته شود: «اعتقاد پیروان ادیان الهی بر آن است که وجود خدا وابسته به چیزی نیست»، بر فهم پیام کدام آیه تاکید شده است و چه مرتب‌های از توحید، ترسیم شده است؟

پاسخ ۵۴

«یا ایها الناس انتم القراء الی الله و الله هو الغنی الحمید» - ربوبیت

«یساهه من فی السموات و الارض کل یوم هو فی شأن» - ربوبیت

۱۴۳- اگر بگوییم: «در رابطه با و دیگر موجودات، مانند رابطه پر نوعی نور با منبع آن است» از این تشبیه به ... پی می‌بریم که به تریب ... و ... مفهوم می‌گردد.

پاسخ ۵۵

نیاز پدیده‌ها به پدیدآور در ایجاد و بقا - فقیر - غنی

وابستگی کامل مخلوقات به خالق توانا - غنی - فقیر

پاسخ ۵۶

۱۴۴- اگر بگوییم: «هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت، و سایر صفات الهی است»، پیام کدام جمله را ترسیم کرده‌ایم؟

پاسخ ۵۷

«هو الله هو الغنی الحمید»

«هو الله فی السموات و الارض»

«یا ایها الناس انتم القراء الی الله»

۱۲۶- «نیاز ذاتی پدیده‌ها در موجود شدن و بقا» و «نیازمندی ذاتی جهان خلقت به تدبیر خداوند» به ترتیب در آیه ... و ... مفهوم می‌گردد.

(تحریر از کتاب ۱۰۰ سوال)

۱. «چنانکه من فی السموات و الأرض کلّ يوم هو فی شأن» - «الله نور السموات و الأرض مثل نوره کشفکة فیها مصباح»

۲. «چنانکه من فی السموات و الأرض کلّ يوم هو فی شأن» - «یا ایها الناس اقم الصلاة لی الله و الله هو الفنی الحمید»

۳. «یا ایها الناس اقم الصلاة لی الله و الله هو الفنی الحمید» - «الله نور السموات و الأرض مثل نوره کشفکة فیها مصباح»

۴. «یا ایها الناس اقم الصلاة لی الله و الله هو الفنی الحمید» - «چنانکه من فی السموات و الأرض کلّ يوم هو فی شأن»

۱۲۷- معرفت عمیق و والا، معرفتی است که ... و درک ذات این معرفت معلول ... است.

(پیش از کتاب ۱۰۰ سوال)

۱. انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند - قدم نهادن یا عزم و تصمیم

۲. هیچ تفسیری مهم و ناشناخته‌ای برای انسان کاشفگر، باقی نگذارد - قدم نهادن یا عزم و تصمیم

۳. انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند - غیرمستقل داشتن پدیده‌ها در اثرگذاری

۴. هیچ تفسیری مهم و ناشناخته‌ای برای انسان کاشفگر، باقی نگذارد - غیرمستقل داشتن پدیده‌ها در اثرگذاری

۱۲۸- در صحنه پرفروغی حیات، بین افزایش خودشناسی و افزایش عبودیت وی، رابطه ... برقرار است که پندگی حقیقی، زاییده ... است و قطع رابطه بین نور و منبع نور ...

(تحریر از کتاب ۱۰۰ سوال)

۱. عکس - فقر و نیازمندی - ناممکن است.

۲. عکس - غنا و بی‌نیازی - به ذاتی نور می‌انجامد.

۳. مستقیم - فقر و نیازمندی - ناممکن است.

۴. مستقیم - غنا و بی‌نیازی - به ذاتی نور می‌انجامد.

(تحریر از کتاب ۱۰۰ سوال)

۱. پاکی و صفای قلب - عزم و تصمیم

۲. اخلاص در عمل و توحید عملی - عزم و تصمیم

(پیش از کتاب ۱۰۰ سوال)

۳. پاکی و صفای قلب - توحید در خلایق

۴. اخلاص در عمل و توحید عملی - توحید در خلایق

۱۲۹- معرفت عمیق و والا، معرفتی است که ... و بستر اصلی حرکت به سوی این هدف ... است.

۱. تنها مؤثر در نظام آفرینش را خدا بدانیم - پاکی و صفای قلب

۲. انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند - اخلاص عبودیت و بندگی برای خدا

(تحریر از کتاب ۱۰۰ سوال)

۳. این بیان امیرمؤمنان علی(ع) که می‌فرماید: «ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه» یا کدام عبارت تناسب معنایی ندارد؟

۴. «الله نور السموات و الأرض»

۱. «الله نور السموات و الأرض»

۲. «أفغسل العبادۃ ادمان التّفکر فی الله و فی قدرته»

(پیش از کتاب ۱۰۰ سوال)

۳. کدام بیت، با حدیث شریف، «ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه» تناسب ندارد؟

۴. دلی که معرفت نور و صفا دید

۱. به هر چیزی که دید اول خدا دید

۲. به حرا بنگرم کوه و در دشت

۳. به شکار بنگرم صحرا نو بینم

۴. به دریا بنگرم دریا نو بینم